

Hrvatski Glasnik

GLASILO HRVATSKOG KULTURNOG DRUŠTVA "NAPREDAK" ŽUPE SOLI

Godina I Broj 17 TUZLA, 23. studeni 1993.

CIJENA: 60 000 BHD - 2000 HRD

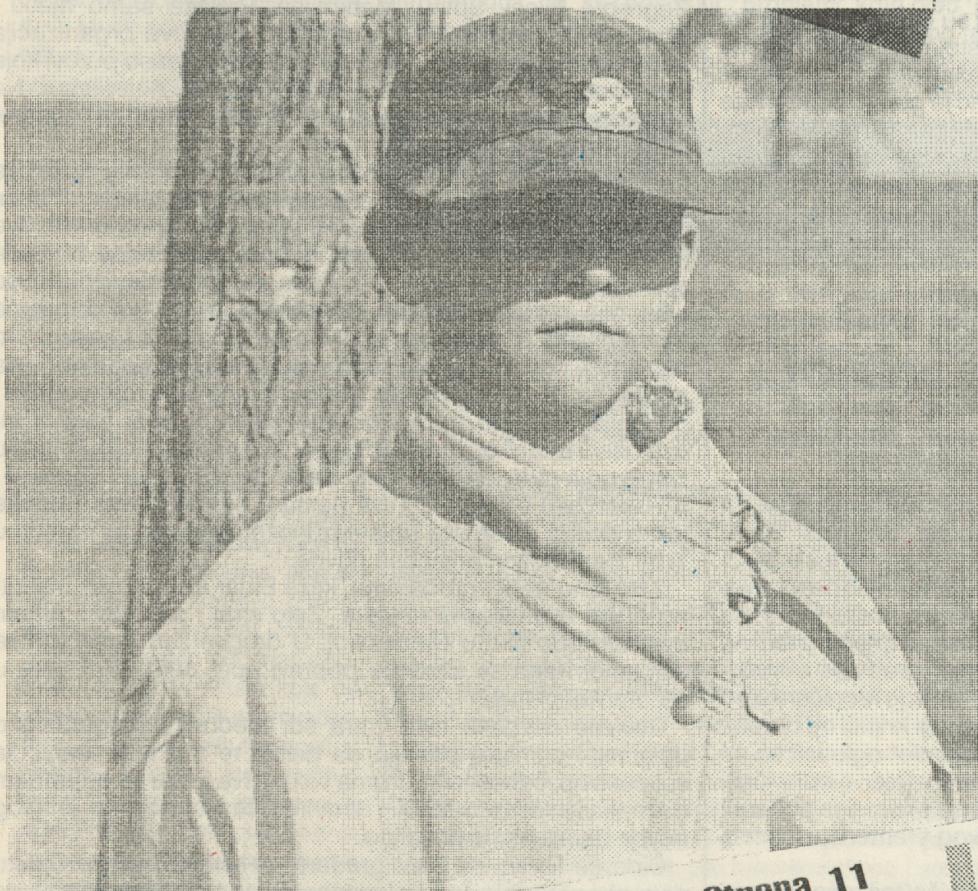
Nadbiskup Vinko Puljić

BUKA ORUŽJA JAČA OD RIJEĆI MIRA

Martin Frančević, zap.108.brigade HVO

Strana 6

INCIDENTI NAM NE TREBAJU

Ivo Andrić Lužanski
MI CEMO OSTATI U OVOJ ZEMLJI

Strana 11

Šoljanov odlazak uz oporuku

PLATIT ĆETE VUKOVAR

Allah daje, i uzima

Na jednoj tiskovnoj konferenciji se čulo da "ovu zemlju je Allah Džel Dželišanum nama namijenio i"

Ako je tako onda Hrvati, pa čak i Bošnjaci katolici, kako se već imenuju ovdje nemaju što tražiti. Ta izjava dopunjava tragični ishod sukoba Hrvata i Muslimana po kojem nitko nije agresor, svi su činili ratne zločine i etničko čišćenje teritorija. To je non plus ultra Karadžićev i Miloševićev probitak.

Hrvati u Tuzli su praktično podanici nove vlasti čiji nositelji su nesporni. Između njih i nove vlasti nije izgrađen precizan odnos iz kojeg bi se vidjelo što nova vlast još hoće i što od Hrvata još traži. Nekim strukturama te vlasti izgleda nikada nije dosta koliko su Hrvati smijerni i koliko podanički se ponašaju. Pošto se njima, u glavnim značajkama sadašnjeg života, kojeg čine: zajednička borba protiv okupatora, priznavanje realne vojne i političke vlasti, priznavanje svih atributa proklamiranih uz domovinu Bosnu, ne može u značajnijoj mjeri išta prigovoriti, ostalo je još samo tražiti od naroda da se ponaša ispod prihvatljivog dosljedanstva. Ekscesi koje bi pravili ljudi kojima je ugroženo dosljedanstvo nisu isto što i ekscesi koje bi pravili ljudi koji posjeduju askribirane položaje vlasti i sile. Treba istini pogledati u oči. Hrvati u Tuzli ne dijele vlast i oni su u vojničkom smislu pod komandom. Na nositeljima vlasti i na komandi je ključna odgovornost, što će vlast izvršiti i što komanda narediti.

Posjete

Izetbegović boravio u Tuzli

Tijekom višednevnog boravka u Tuzli, predsjednik bh. Predsjedništva primio i predstavnike hrvatskog naroda

Druga Izetbegovićeva posjeta Tuzli i tuzlanskom kraju, od kako je započeo rat, protekla je u znaku upoznavanja sa stanjem na ovom području, gdje se vode najteže i ujedno najuspješnije borbe za slobodu. Nakon obilaska terena, predsjednik bh. Predsjedništva, izrazio je zadovoljstvo onim što je video, naglašavajući da mu se ukupna situacija čini boljom nego što su to odslikavale informacije koje su stizale u Sarajevo. Ovakve ocjene Izetbegović je iznio u jednom TV nastupu, te na konferenciji za tisk. Slični stavovi čuli su se i u vrijeme Izetbegovićevih razgovora sa predstavnicima općine i Okruga.

U sklopu programa boravka, predsjednik Predsjedništva BiH, primio je i delegaciju hrvatskog naroda sa ovog područja, koju su sačinjavali predstavnici HVO i HDZ, te Hrvati predstavnici drugih stranaka, kulturni i vjerski djelatnici. Tema razgovora međusobno upoznavanje, predstavljali su refleksje globalne političke situacije u BiH. Prema riječima mr. Stjepo Pranića, predsjednika HDZ regije, delegacija Hrvata je uglavnom naišla na shvatjanje principa povratka politici realizma. Globalni hrvatsko-muslimanski odnosi su opterećeni brojnim problemima, ali su sve više na sceni nastojanja da se oni riješe mirnim putom, pri čemu je posebice izražen politički profil HDZ regije Tuzla. Sa svoje strane Izetbegović je potvrđio garancije za ostvarivanje političkih, vjerskih i kulturnih streljenja, na prostorima dominacije Muslimana. Političko jedinstvo Hrvata i pored toga ostaje glavni metod djelovanja, posebice na planu provođenja osnovnih zadataka HDZ-a općine i regije Tuzla.

Front Slobode, 07.11.1943-07.11.1993.

Sačuvano ogledalo vremena

Svečanom akademijom, započet širi program obilježavanja jubileja, jednog od dva najstarija lista u BiH

Novina rođena u jednom, pola stoljeća postojanja slavi na žalost u drugom, još težem ratnom vihoru. Tuzlanski "Front Slobode" je uz sarajevsko "Oslobodenje" najstariji list u BiH, i bez obzira na sve moguće konotacije o ovovremenih previranja, ta činjenica se ne može zanemariti. Riječ je o novini koja je za svojih 50 godina odslikavala sve promjene, uspjehje, padove, uzlete i porade, zaoblude i vredna gledanja, sve naše eksperimente i lutanja. List, za kojeg se mora reći da je kroničar kojeg su mnogi hvalili i kudili, ali su ga čitali, mnogi krijući od drugih.

Na stranicama tog i takvog "Fronta Slobode" ogledali su se mnogi pisci, stvaratelji svih profila, početnici i oni vičniji pisanih izraza. U istom ogledalu su svoje pravo lice pokazali i mnogi političari, onoga i bogami i ovog vremena, iznoseći svoje ideje, poglede i zablude.

Danas, "Front Slobode" izlazi sa sve više teškoća, sa sve češćim i dužim pauzama, iz istih razloga zbog kojih se zastoje u izlaženju događaju i drugim novinama. Na svečanoj akademiji povodom pola stoljeća izlaženja, bili su nazočni mnogi gosti, znani i neznani, zasluzni i oni drugi, pozvani i samopožvani, suradnici i pomagači, i poneki kočničar. Tradicija se stvara, čuva i neguje, u svim oblastima života i rada. Tako je i u novinstvu, ma koliko to neki htjeli zaustaviti. Svečana akademija povodom 50 godina izlaženja "Fronta Slobode", samo je najava šireg programa koji će biti realiziran do 07. studenog iduće godine. Pokrovitelj proslave je Predsjedništvo BiH, a povrh svega "Fronta Slobode" je uvršten i u listu poduzeća od posebnog značaja za obranu.

M.D.

Finansijske doznake iz inozemstva

Blokirana gotovina

U Tuzli se ne tiskaju njemačke marke. Ovdje se na jedvite jadi tiskaju nekakvi bonovi koji služe kao sredstvo plaćanja. I njih nema dovoljno, jer malo je firmi koje posluju preko tekućih i ţiro računa. Svi plaćaju u "kešu", i ovom i onom valutom. Eto zašto i "Tuzlanska banka" ne može da izvrši obveze prema onima kojima su upućene doznake iz inozemstva.

Rat je i svi financijski, kao i poštanski tokovi su pokidani. A sa deviznim doznakama isto je kao i sa pismom. Pismo koje ste uputili bratu, ocu, prijatelju mora biti preneseno i uručeno u ruke pošiljaocu. Tako je i s deviznim doznakama. Novac treba prenijeti iz banke u banku ukojiko one nisu toliko "bogate" da mogu razmjenjivati samo papire, telegrame. U Tuzlu, kako nas je informirao Eldar Arnautović, zamjenik generalnog direktora "Tuzlanske banke", nitko neće da preuzeme obvezu da dopremi robu - gotov novac. Pogotovu devizni. UNHCR je to dva puta odbio. Poznato je s kakvim riskirom se upućuju prema sjeveroistočnoj Bosni i Tuzli, kao i drugim mjestima u BiH, konvoji sa lijekovima, hranom za djecu, umirovljenike... Više od pola godine u Tuzli nije stigao neki komercijalni konvoj, odnosno kolona vozila natovarena hranom i lijekovima koji su ukrcani u Logističkom centru u Zagrebu, Rijeci, Splitu, Metkoviću. Prolaze samo rijetki i siromašni konvoji UNHCR-a s robom koju ova organizacija ocjenjuje da je potrebna. I oni budu opljačkani, jer su putovi koje se nekada učine prohodnim dugi, predug, neizvjesni. Na njima sada ima previše gusara. A devizna "lova" za "gusare" je najinteresantnija roba.

U razgovoru s Eldarom Arnautovićem saznali smo da je ova banka učinila sve da devizne doznake počnu stizati u Tuzli, da se tako pomogne i državi BiH, i građanima, i privredi. Sve je bilo dobro krenulo. Ali, kada je došlo do totalne blokade sjeveroistočne Bosne i Tuzle, kada se gotov devizni novac više nije mogao dónositi, preostalo je da ga dopreme "humanitarci" ili organizacije UN. A one to neće, i kažu da to nije njihov posao. U ovom segmentu života i rata one neće da pomognu da mnogo obitelji dobije pomoć od svojih rođaka i prijatelja, i preživi narednu zimu. Zato bi naši ljudi u inozemstvu trebali da izvrše pritisak na te organizacije, i vlasti u zemlji gdje rade, da pomognu da se devizni novac dopremi i u "Tuzlansku banku". U Tuzli nema u prometu preko banke toliko deviza da se sve uplate iz inozemstva mogu isplatiti u Tuzli, bez fizičkog prijenosa novca.

Zato smo našim građanima, kaže Eldar Arnautović, trenutno dužni dva milijuna maraka. Zato smo i obustavili prijem deviznih doznaka u Njemačkoj. U drugim zemljama to nije učinjeno. Kada se situacija popravi opet ćemo doznake u Njemačkoj primati.

Devizne doznake svih vrsta su, međutim, moguće ako uplatitelj i primatelj pristaju da banka te doznake isplaćuje sukcesivno, odnosno kada ima valutu. Ne može se odjednom doznaka isplatiti čak i u BiH dinarima, čitaj bonovima, jer i tog novca banka nema dovoljno.

Cine se koraci da naši građani u Njemačkoj vrše uplatu doznaka preko fonda za humanitarnu pomoć u Frankfurtu, da se to radi preko pošta, i da se sve stječe u Frankfurtu, a onda dostavi u Tuzli. Hoće li to uspeti prije nego se raspetlja Gordijev čvor u Bosni, i otvore putovi, ostaje da se vidi. Inače, u "Tuzlansku banku" je za posljednja dva mjeseca uplaćeno 11.000 doznaka, u prosjeku od po 500 DEM. Znate li kolika je to suma deviza? Zatraženo je da "Deutsche bank" u Njemačkoj posreduje kod UNPROFOR-a da novac prenese od Zagreba do Tuzle. Do Zagreba, iz inozemstva, novac se može prenijeti. Od Zagreba bi moralna biti neki siguran transport, zračnim ili kopnenim putom.

Samo ovaj primjer dovoljno govori koliko je komplikovana situacija oko uspostavljanja mira u BiH.

Mato Bikić

Nova vlast

Iskušenje Predsjedništva i Vlade

U pokušaju da se konsolidira centralna vlast u Sarajevu proteklih dana popunjeno je Predsjedništvo RBiH a također, izabrana je i nova Vlada. Međutim, koliki će biti učinak novih vlasti ostaje da se vidi a prvi potezi, obračun s kriminalcima u Sarajevu nailazi na odobravanje građanstva. Ipak, moramo izraziti i određene sumnje što takvo Predsjedništvo može učiniti na rješavanju najvećeg problema a to je prestanak ratnih djejstava i sklapanje mira. Znamo da međunarodni faktori pregovaraju isključivo s trojicom "narodnih" vođa koji imaju vojnu silu i stvarnu kontrolu i vlast na pojedinim teritorijima BiH. Multinacionalno Predsjedništvo neće predstavljati nikakav relevantan faktor rukovođenja i odlučivanja jer Stjepan Ključić i Ivo Komšić a pogotovo Tatjana Ljubić-Mijatović i Mirko Pejanović nemaju većeg utjecaja na narode kojima pripadaju. Činjenica je da su oni ušli u Predsjedništvo na osnovu predratnih izbornih rezultata. Danas su prilike drastično izmijenjene i vjerojatno ovi ljudi ne bi nikada bili ponovno izabrani. Osim toga opće je mišljenje da ovo Predsjedništvo služi samo kao zastor za neku drugu politiku koju se odvija iza scene.

Isti je slučaj i sa novom Vladom dr. Harisa Silajdžića. Ova Vlada će za razliku od prethodnih, koje se nisu mogle ni okupiti u punom sastavu na jednom mjestu, vjerojatno uredno održavati sjednice i donositi odluke koje će najvećim dijelom biti neprovedive zbog niza objektivnih okolnosti. U trenutku kada se stanovništvo nalazi pred totalnim kolapsom u predstojećoj zimi, predsjednik Vlade i dalje inzistira na starim floskulama o jedinstvenoj, nedjeljivoj... Gotovo jednonacionalna i jednostranačka Vlada ne može očekivati da će naići na odgovarajuću podršku u sva tri naroda ma koliko ta ideja o jedinstvenoj, nedjeljivoj... BiH bila plemenita i razumna. Iako se dr. Silajdžić verbalno zalaže za mir ipak stanje sporadičnog rata se nastavlja i dalje a stanovništvo se, što milom a što silom, presejava u "svoje" zamišljene državice. U

takvim okolnostima kada glad i stomak preuzimaju vodstvo od pameti i mozga može doći, a u nekim krajevima već i dolazi, do teritorija ne pripada BiH. O pomoći tamošnjem pučanstvu da i ne govorimo.

Ugleđ Vlade ovisit će i o razrješenju nekih unutarnjih pitanja, prije svega o odlasku građana koji žele da napuste teritorij BiH. Na stranim TV postajama sve češće se čuju i konstatacije da se Sarajevo od grada koji je opkoljen sa svih strana pretvara i u unutarnji logor, odn. da vlasti ne dopuštaju izlazak građana iz grada.

Svi ovi nabrojani i mnogi problemi koji nisu navedeni čekaju na adekvatno razrješenje.

I s toga smatramo da je potrebno

što prije nastaviti s pregovorima

kako bi se smanjile patnje i daljnja stradanja naroda. Verbalnim zalaganjem za neostvarivim idealima neće se ništa postići ili još gore, postići će se novi Ahmići, Uzdoli, Doljni, Stupni Dolovi... Ideali na papiru sasvim su nešto drugo u stvarnosti, na terenu, pa se događaju i takve stvari da se dojučerašnji komandant Armije BiH, već opjevani Seferaga (Sefer Halilović) kao i mnogi "heroji" prije njega, nalazi pod istragom za razna kriminalna djela. I dok se Vlada obraćunava sa ovakvim devijacijama narod sve više tone u rezignaciju i propast. Stoga, još jednom se zalažemo za što hitnije uspostavljanje mira dok još ima nekoga tko će u njemu živjeti.

S.J.

Na rubu pameti

VAREŠ "OSLOBOĐENA" TERITORIJA

Međunarodno pravo kaže, da u genocidne radnje ne spada samo ubijanje i protjerivanje ljudi sa njihovih ognjišta, već i svaku poticanje drugih na ovakve postupke. Ako na ovim prostorima ikada ikome bude sudjeleno zbog genocida, među takvima će se zacijelo naći i urednici Radio Sarajeva

Dan mrtvih, 01. studeni, kao da je bio još jedan dan umiranja istine. Što se tiče programa Radio Sarajeva, istina odavno luta nebeskim prostranstvima. Prema onima što su kreirali večernji dnevnik tog zlopatriotskog radija, u Varešu su Hrvati-okupatori. U nekakvom, nazovu ratnom predsjedništvu, samo su Muslimani. Bez imalo stida, manirom već oprobanih recepata lansiranih sa desne obale Drine, i takozvani Radio BiH iz sarajevskog studija, kojeg je najbolje zvati samo Radio Sarajevo, emitirao je prilog pod nazivom Radio most, u kojem iz Vareša informacije šalju njih troje probranih, Midheta Šahinpašić, predsjednica ratnog predsjedništva Vareš, predsjednik izvršnog odbora tog istog ratnog predsjedništva, Midhat Omerhodžić, plus Avdo Žubača, komandant općinskog štaba obrane (od koga, nije rečeno) ispričaše sve što imadoše, a da nitko pri tome ne sponenu riječ - Hrvati. Po njima je Vareš, koji spada u rjetke bh. općine sa većinskim hrvatskim pučanstvom (popis 1991. godine), isključivo muslimanski grad. Legalitet tome, zamislite, daje nekako ratno predsjedništvo, po istom onom receptu kakav smo imali priliku vidjeti naposredno pred sam rat.

Politička geneza tobožnjeg ratnog predsjedništva Vareša sa pomenutim gospodinom na čelu

počinje negdje u vrijeme formiranja HVO-a. Neslaganja sa onima što su željeli iskazati i očuvati vlastiti nacionalni identitet, nisu ostala bez posljedica. Pokupili su se u selo Daštani i tamo sa grupom istomisljenika formirali ratno predsjedništvo općine Vareš.

Novinari obično odgovaraju za ono što napišu ili kažu. Nikada za ono što prešute. Majstorije u prešutkivanju istine, u posljednje vrijeme su upravo sve češći "specijalitet" Radio Sarajeva, naročito na Štetu Hrvata. Ljudska tragedija u Stupnom Dolu je iskorišćena za početak davno planiranog obračuna sa vareškim Hrvatima, nestrljivo iščekivanog od strane 3. korpusa. Tako su, po Radio-Sarajevu, Hrvati okupirali svoj grad, a eto, Muslimani iz Zenice, uz pomoć Tuzlaka, dodoše da ga oslobole. Od, Hrvata, valjda.

Prešutkivanje istine, na valovima ovog zlosrećnog radija, uostalom ne vuče korijene od Stupnog Dola, već od drugih, također popaljenih sela, ali naseljenih Hrvatima. Ako se loše ozbiljnije analiziraju neka ranije objavljivana reporterska izvješća sa lica mesta, Hrvata odavno nema ni u bosanskoj Posavini. Danas je nepratielj ispalio više od tisuću granata najvećih kalibara po muslimanskim selima Brka, Gornji Rahić, Šatorovići, a projektili su padali i po Ulicama, Gornjem Zoviku... Za Ulice i Gornji Zovik, ne rekoše da su naseljeni Hrvatima. Radio-Sarajevski sindrom po kojem su Hrvati okupirali sami sebe, dakako ide u korist vlastite štete, koja, nastavili se sadašnjim tempom, može tom istom radiju biti najbolja propusnica za program Radio Republike Srpske.

J.M.

Pozajmljeni interview: Vinko Puljić, nadbiskup vrhbosanski

• Upravo ste se vratili sa jednog putovanja tijekom kojeg ste izvjesno vrijeme proveli u Posavini i prozorskom kraju. Kakvi su Vaši utisci sa tog putovanja?

Uz teškoće koje obično imam prilikom izlaska iz Sarajeva, pošao sam po nadbiskupskoj

Ščitu. Predvodio sam misno slavlje, a uz brojne svećenike koncelebrirao je i provincial fra Petar Andelović. Zajedno s više tisuća okupljenih vjernika žarko smo molili da stane ovo strašno krvoproljeće i da se stvore uvjeti za normalan život. Tamo sam čuo mnoge ganke priče brojnih prog-

zločini postali normalna stvar.

• Hrvati i Muslimani su bili u dobrim odnosima. Vi ste se u svom obraćanju pripadnicima i jednog i drugog naroda uvijek zauzimali da se ti dobri odnosi sačuvaju. Nažalost, došlo je do sukoba. Što je po Vama glavni uzrok ratovanju koji nije

se na licima vidi strepnja i nadanje da će očuvati svoja ognjišta. Vjerujem da će tako i ostati sve dok priljava politika ne zatruje i tu atmosferu.

• Većina analizatora sukoba u Hercegovini kaže glavnog inspiratora označava Matu Bobanu. Veliki broj Hrvata je u svojim javnim istupima rekao da Bobana smatra izdajnikom Hrvata jer je u svojim državnim

Bukta oružja jača

dužnosti u pastoralni pohod svojim svećenicima i vjernicima u izgnanstvu i onima na terenu Vrhbosanske nadbiskupije do kojih sam mogao doći. Posebnu radost sam doživio u Samoboru, kamo je izmještena Franjevačka bogoslovija iz Nedžarića, kada sam četvoricu franjevačkih đakona zaredio za svećenike. U Zagrebu, u crkvi Sv. Petra slavio sam svetu misu s prognanim svećenicima i vjernicima naše Nadbiskupije pred ikonom Gospe kondžijske. Nakon što su srpske oružane snage zauzele Komušinu nedaleko od Teslića, narod je bježeći ponio i ovaj Gospin lik pa se na neki način i Gospa nalazi s njima u izbjeglištu. U njihovoj čežnji za povratkom na svoja ognjišta jedina utjeha koju sam im mogao pružiti jest da zajednički molimo Boga za ispunjenje čežnje. Takoder sam u divnoj Đakovačkoj katedrali s biskupima i svećenicima slavio svetu misu za naše prognanike na tom dijelu koji su ponajviše protjerani sa svojih ognjišta u bosanskoj Posavini. To isto sam kasnije učinio u Slavonskom Brodu, Županji, Bošnjacima. Potom sam skelom prešao na teren moje Nadbiskupije i obišao župe: Grebnice, Domaljevac, Tolisu, Oštru Luku - Bok, Vidovice i Kopanice. Najviše sam bio potreben slikom gotovo sa zemljom sravnjene župe Vidovice, gdje su me, na ruševinama stare i tek dovršene nove crkve Sv. Vida, dočekali moji vjernici. Preostalo mi je samo s tim ranjenim dušama moliti i plakati. Ono što me najviše zadivilo u tom kraju jest ljubav kojom brane svoja ognjišta, unatoč doživljene boli zbog političkih intriga.

Preko Zagreba i Splita pošao sam zatim u ramski kraj na slavje Male Gospe kod franjevaca na

Siloviti iskaljuju sotonski gnjev nad nevinim ljudima. Političari snose odgovornost za mnoga zlodjela. Katolička crkva će biti tamo gdje živi vjernički narod. Neke ekstremističke struje među Muslimanima, poput izjava travničkog imama, daju povod za ozbiljan strah. Drina nije više granica između Istoka i Zapada.

donijelo koristi ni Muslimanima ni Hrvatima?

Kao i uvijek do sada, tako i danas zastupam da je nužnost ovog podneblja to da se prihvativimo u svojoj raznolitosti, međusobno štujemo i surađujemo u raznolikosti. A zašto su se desile ovako tragične i bolne stvari, trebalo bi pitati one koji su si umislili da imaju mandat provoditi politiku manipuliranja s nevinim čovjekom. Najtragičnije jest to da svaki od njih tvrdi kako je samo on u pravu, a zapravo stradava nemojni i nevini čovjek. Svakako ovđe ne treba govoriti o sukobu naroda, nego o sukobu političara i njihovih političkih opcija koje su za sobom povukle i narod. Mislim da glavnu ulogu u svemu tome ima netko treći koji vuče konce.

• Situacija u Posavini, prema informacijama koje stizu do nas, je drugačja. Armija BiH i HVO bore se zajedno. Da li je po vama presudna činjenica da i Hrvati i Muslimani brane iste interese i imaju isti strateški cilj?

Pitanje je vojno-političke prirode, a moj odgovor će biti moralno-etički. U bosanskoj Posavini oni jednostavno brane svoje i to se na njima vidi. Najdivnije je to što u njihovom rječniku nema otrova ni mržnje, nego im

kombinacijama 600.000 ostavio izvan te hrvatske jedinice, dok ih u Hercegovini živi svega 120.000? Kako Vi procjenjujete budućnost Hrvata u ovako napravljenoj uniji BiH?

Iako statistike ne kažu sve, bilo bi dobro statistički pogledati Owen-Stoltenbergov paket. Brojke koje će iznijeti nisu moje, nego ih samo prenosim od statističara. Prema tim brojkama Herceg-Bosna bi obuhvatila 47% Hrvata Bosne i Hercegovine, a na tom prostoru, koji obuhvaća 17% teritorija BiH, ostalo bi 7% Muslimana i 4% Srba. Srpski dio Bosne i Hercegovine bi obuhvatilo oko 69% odsto Srba, a na njihovom teritoriju ostalo bi 19% Hrvata i 16% Muslimana. Muslimanski dio Bosne i Hercegovine obuhvatilo bi oko 70% Muslimana, 34% Hrvata i 27% Srba. Tako kažu statistike, iako ne znam koliko im se može vjerovati. Pitam se, tko je dao mandat da se s nama trguje. Zar je to bilo vrijedno tolikih mrtvih koji su stradali ili u ratnom događaju ili u nanošenju nasilja. Na meni je da, kao učitelj vjere i morale, bez obzira na političke postavke, zastupam čovjeka, dižem glas u njegovu obranu i tražim njegovu zaštitu. Domaćim i svjetskim političkim čimbenicima treba postaviti to pitanje odgovornosti. Osim ljudskog suda postoji i Božji sud, na kojem neće utjecati mediji niti neka druga manipulacija, nego istina i pravda.

• Svjedoci smo nevjerojatnih etničkih čišćenja. Kako će se etnička čišćenja odraziti na budući rad Katoličke Crkve na ovim prostorima?

Najprije želim reći da me užasno smeta izraz "etničko čišćenje", jer se čisti nešto što je prijavo i što treba odbaciti, a etnos ili narod nije za odbacivanje. Zločin je već i to što je taj izraz postao normalan u javnom

mnenju. Pred Bogom i povjesničkim nositi će odgovornost svaki onaj tko je to činio, poticao ili takvo što odobrio. Ljudi koji su nasilno iskorijenjeni sa svog ognjišta i iz svoje sredine, nikada više neće moći biti, misliti i živjeti onako kako su to do sada činili. Bolno je i užasno biti označen kao "došlo". Gdje god došao i zaživio, uvijek će žaliti za svojom grudom i za svojim ognjištem jer su mu tamo

relacija. Zato bih pozvao sve odgovorne i sve ljudi dobre volje da na ovome najozbiljnije porade. Neki novinari su me pitali, jesam li za to da grad Sarajevo bude proglašen kulturnom prijestolnicom Europe. Odgovorio sam da je najprije potrebno otvoriti ovaj grad kako više ne bi bio logor, a tek onda izgraditi raznolikost u jedinstvu. Međutim, nekako ekstremne struje Muslimana

tekstovima su izrečene neke optužbe na račun Vatikana. Kako Vi komentirate ovake teorije?

Zao mi je da nisam mogao pratiti takva pisanja jer bih u tom slučaju mogao bolje odgovoriti. Najlakše je optužiti Vatikan, jer on uvijek treba biti dežurni krivac za svaku politiku. Kako ni jedna politika ne želi odgovarati za pogrešne poteze, svaka traži

toliko prisutni kršćani sa Zapada. Potrebno je razvijati humanije i tolerantnije odnose pa ne samo drugima prigovarati, nego i pošteno priznati ono što ne valja u vlastitoj kući te nastojati to liječiti. Nije u redu nešto kod drugih napadati a to isto kod sebe braniti. Ni jedna vjera nema pravo ni mandat drugoga križati i drugima ograničavati slobode jer se to ne čini u ime Boga nego u ime sile.

• S obzirom na sve ono što se događa oko nas i na činjenicu da ste osobno svjedokom nekih posljednjih krvavih sukoba na tlu BiH, šta biste u ovom času poručili građanima ove napačene zemlje, bez obzira na vjeru i naciju?

Puno sam govorio, ali od buke oružja moja riječ nije imala željeni domet. Ipak, nisam klonuo duhom nego i dalje govorim i pozivam. Zato bih najprije sve pozvao: Budimo ljudi, ljudi poštjenja i čestitosti, ljudi koji se međusobno štuju i prihvataju, ljudi koji jedni drugima pomažu i olakšavaju bol, ljudi koji se ne daju upregnuti u manipulacije nego oni kojima će vrhovno mjerilo biti dobro čovjeka. Postupajmo prema staroj bosanskoj besedi: po svom zakonu se Bogu molimo, a jedni druge poštujmo. Nekako krvoproljeće što prije stane. Zgrade čemo relativno lako popraviti, ali će biti puno teže liječiti rane ljudskog srca. Stara istočna priča kaže da dan nastaje tek onda kada čovjek u čovjeku prepozna brata. Želim da taj dan što prije svane i svima nama koji živimo na ovim prostorima.

Nagorka Idrizović
(Preneseno iz magazina "BLIC")

ostale misli, znoj i patnja, kosti njegovih preda i sveta mjesta. Bojim se da ovo ozakonjeno zločinstvo neće samo pokazati urušenost civilizacije, nego da će predoznačiti i čudnu budućnost. Najopasnije je kada zlo postane normalna stvar. Katolička Crkva će uvijek ostati dosljedna svom poslanju živeći s narodom onu sudbinu koju i on proživljava. Katolička Crkva živitamo gdje živi vjernički narod. Ona nije samo čuvar spomenika nego prije svega crkva koja okuplja zajednicu vjernika.

• Harvardski profesor Samuel Huntington, direktor Instituta za strateške studije ovog američkog univerziteta, smatra da svjetska politika ulazi u novu fazu u o kojoj će dominirati sukob civilizacija i tvrdi da se sprema veliki apokaliptički rat između islama i Zapada. Što Vi o tome mislite?

Ovih dana u Lublinu, u Poljskoj, održava se jedan pravni seminar o ljudskim pravima i slobodama, s posebnim naglaskom na vjerske slobode. Mediji prenose kako je na tom skupu konstatirano da je najmanje vjerskih sloboda u islamskim zemljama. Ako je to istina, a vjerojatno jest kada to tvrde stručnjaci, onda je taj strah opravdan. Međutim, domaći ljudi u Bosni nisu bili tako ekstremistički zadojeni i vjerojatno neće biti, ukoliko ih manipulacijski ne usmjeriti putom. Na ovim prostorima BiH još ne istražena povijest govori o različitim epohama i za kršćanstvo i za Islam. Sve ovisi kada će se prikloniti sadašnji Muslimani - prema Zapadu ili prema Istoku. Sve me navodi na pomisao da ćemo mi, žitelji Bosne i Hercegovine, ponovo biti žrtve raznih strujanja. Možda bi ovaj prostor mogao biti područje zdravih međuljudskih, međunarodnih i međuvjerskih

dežurnog krivca, a ako se optuži Vatikan ne mora se nikome odgovarati. Uzmite u ruke brojne izjave Svetoga Oca u kojima se zauzima za prestanak krvoproljeća u BiH pa će Vatikan biti jasno da se Vatikan, prije svega, zauzima za mir i za čovjeka, a protiv svakog zla i kršenja ljudskih prava. Vatikan bih čuti takve istupe i od najviših vjerskih predstavnika drugih religija.

Osim toga, u ovom trenutku, teško je govoriti o granicama, jer ona povijesna granica između Istoka i Zapada na rijeci Drini više ne stoji. Nije teško vidjeti tko je prešao tu granicu. Uostalom, pogledajte koliko je Muslimana na Zapadu, pa i iz same Bosne i Hercegovine, iz Albanije, Kosova... Bojim se da bi ovake pojave mogle izazvati ozbiljan strah od ekstremizma. Bez obzira o kojem je narodu riječ, ekstremizam je najprije uperen protiv vlastitog naroda, a onda i protiv drugih.

Neka bude spomenuta i slijedeća stvar. Katolička Crkva na ovim prostorima BiH svjesno se nije dala uvući ni u političke ni u vojne formacije. Ukoliko su ovi uporabljivali religiozne znakove u političke ili vojne svrhe, onda se radilo o zloupotrebi. U ime Boga i čovjeka uvijek sam, zajedno sa svojim svećenicima, zastupao pravo svakog čovjeka i osuđivao svaki zločin i to ponovno činim. Zato su mi nejasne neke poruke poput one koju upućuju travnički imam, izjavljujući da će od franjevačkog samostana u Gučoj Gori načiniti islamski centar.

Znači li to da su se neki čelnici Islamske zajednice uključili u vojne formacije. Izgleda da je ovaj rat poremetio mnoge vrednote i moralno-etičke prosudbe. Ne mogu nazvati svojim vjernikom onoga koji čini zločine, jer se zločini ne mogu činiti u Božje ime.

• Prema pisanju nekih njemačkih listova sukob Zapada s Islamom se već dešava duž granica razdvajanja nemuslimanskog i muslimanskog svijeta i to u Bosni, dok su na pomolu sukobi između Srba i Albanaca, a u tim

HDZ
HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA TUZLA
IZVJEŠĆUJE ČLANOVE I SIMPATIZERE DA TAJNIŠTVO STRANKE RADI SVAKIM RADNIM DANOM OD 8-15
Dodata mi Vas očekujemo u "Mobiliji"
Tel. 238-983 i 239-477
OPĆINSKI ODBOR HDZ TUZLA

Interview: Martin Frančević, zapovjednik 108. pješačke brigade HVO

INCIDENTI NAM NE TREBAJU

Brčansko bojište je bez sumnje jedno od onih gdje će se odlučivati ishod rata. Na tom području je i zona odgovornosti 108. pješačke brigade HVO, o kojoj je bezrazložno i neopravdano malo pisano ili snimano. HG dijelom ispravlja tu nepravdu. Naš urednik razgovarao je sa zapovjednikom 108. pješačke brigade HVO.

- Bilo bi zgodno da date osobnu kartu 108. HVO brigade...

Od izbijanja sukoba na brčanskem bojištu postojala je jedna 108. HVO brigada Bosanska Posavina. Tijekom rata u ovim političkim previranjima došlo je do podjele brigade na dvije, i to 108. pješačku HVO i 108. motorizovanu brigadu Armije BiH. Do podjele je došlo krajem drugog mjeseca ove godine. Naša brigada je zadržala u svojoj odgovornosti crte obrane koje je, do tada, držala bojna u sastavu zajedničke brigade, a što znači da i dan-danas držimo crte obrane prema neprijatelju na području sela, Boderište, Donje Dubrave, Vranovača, i na drugoj strani, u zoni odgovornosti u selima, Poljaci, Jagodnjak, Donja Skakava i Dubrave. Zona odgovornosti, po dubini brigade, pokriva sva hrvatska sela na području općine Brčko. Znači, pored navedenih sela koja se nalaze na prvoj crti obrane to su još sela, Boče, Donji i Gornji Zovik, Sremci, a na drugoj strani su još, Ulovič, Vitanovići, Gornja Skakava, Bosanska Bijela, Prijedor i Šponica.

- Mnogo stvari koje su u svezi sa našom politikom, općom politikom i našim saveznicima su se promjenile. Zašto je došlo do podjele brigade?

Ja se nadam da većih ratnih aktivnosti od strane agresora na ovom prostoru neće biti. Iako ovih dana, neke dojave koje imamo, ukazuju da bi te nade mogle biti iznevjerene.

- Mislim da je prava borba protiv agresora kada se zajedno bore Hrvati i Muslimani.

U borbama na brčanskem bojištu zajedno su ratovali Hrvati i Muslimani. U zoni odgovornosti i jedne i druge brigade postoji međusobna suradnja, koordinacija i sudjelstvo u ljudstvu i tehnički.

Što se pak tiče hrvatih momaka interesantno je recimo ono što se desilo na Poljacima. Tu je zaseok koji su nam oni u jednom momentu bili uzeli. Intervencijom izvidačko-diverzantskih grupa iz prve i treće bojne ta linija je vraćena. Tu je osobito veliku ulogu odigrao momak, koji je još uvijek tu kod nas i koji je u međuvremenu bio ranjen, Goran Krajinović. Izuzetno hrabar i sposoban momak. Pogodio je jedan tenk koji je još uvijek uništen stoji tamo na liniji razgraničenja.

grabovičkić

75000 TUZLA

Crno Blato br.121
Telefoni (075) 31-425, 232-818
Telefax (075) 232-818

Kakvo je raspoloženje vojnika prema ovim najnovijim događajima koji se brzo odvijaju u našoj zemlji?

- Imate li vezu sa drugim brigadama HVO-a?

Tehnički najviše suradujemo sa 108. motoriziranim brigadom Armije BiH, zatim sa 108. brdskom brigadom Čelić, 107. Gradačac i 21. brdskom brigadom Srebrenik. Imali smo značajnu potporu od brigada HVO-a sa druge strane koridora, posebice u kritičnim momentima kada je dolazio u pitanje da li će se crte obrane zadržati ili ne, gdje su nam izazivali u susret sa svojom topničkom potporom.

- Možete li navesti neke ratne uspjehe brigade. Želio bих da u tom pogledu predstavite i neke hrabre momke.

Možemo konstatirati da su u našoj zoni odgovornosti, od formiranja brigade, crte obrane ostale na mjestu gdje su i bile. To cijenim kao najveće uspjehe brigade. Što se tiče učešća naših boraca u ovom ratu već sada imamo 109 poginulih pripadnika HVO-a i 431 ranjenih pripadnika 108. HVO brigade.

- Mislim da je prava borba protiv agresora kada se zajedno bore Hrvati i Muslimani.

Što se pak tiče hrvatih momaka interesantno je recimo ono što se desilo na Poljacima. Tu je zaseok koji su nam oni u jednom momentu bili uzeli. Intervencijom izvidačko-diverzantskih grupa iz prve i treće bojne ta linija je vraćena. Tu je osobito veliku ulogu odigrao momak, koji je još uvijek tu kod nas i koji je u međuvremenu bio ranjen, Goran Krajinović. Izuzetno hrabar i sposoban momak. Pogodio je jedan tenk koji je još uvijek uništen stoji tamo na liniji razgraničenja.

- Najveća nepravda što se

Hrvatima mogla desiti jeste rat između saveznika u borbi protiv okupatora. Ima li odlučnost da se hrvatski dio Posavine zadrži kao hrvatski?

U svakom sukobu postoje negativne posljedice na sukobljene strane. Mislim da izazivanje sukoba između Muslimana i Hrvata na ovom prostoru bi moglo dovesti i jedne i druge u nezavidnu poziciju. Stoga mislim da ne bi trebalo i da neće doći do sukoba na ovim prostorima. Što se nas tiče mi ratujemo sa četnicima. Većina ljudi i jeste ovdje da brani i obrani svoju domovinu. U ovom slučaju branimo je od četnika. Prema bilo komu tko dode sa ciljem da nám uzme domove i da nas protjera, ponašat ćemo se isto kao i prema četnicima.

- Ima li vedrijih trenutaka kod naših bojovnika?

Sada, kada nema goriva, ide se na crtu s konjskim zpregama. Smjena ide s pjesmom, vije se hrvatska zastava, a pjesma se čuje od Gornje Skakave do crte obrane.

Mislim da je ovdje veoma bitno istaknuti odlučnost naših ljudi da se organiziraju u ovoj borbi protiv okupatora. Na ovim prostorima ostalo je znatno manje pučanstva nego što je to slučaj sa onima dublje u pozadini. Možemo s pravom reći, da je 99% sposobnih koji su ostali vojno angažirano. I kada se to ima u vidu, cijenimo da je narod odlučan da istraži u borbi bez obzira na sve poteškoće. Sve je u službi naše 108. HVO brigade.

- Ima li zahtjeva da se prazne kuće Hrvata nasele bez odobrenja vlasnika?

Mislim da na ovim prostorima neće doći do nekih značajnih incidenta koji bi mogli dovesti do krupnijeg pogoršanja odnosa između Hrvata i Muslimana i to ufanje je zasnovano na stavu naših bojovnika da ne smije biti nikakvih sukoba.

Na ovim prostorima ima muslimanskih obitelji koje su se usestile u naše kuće. Tu se uglavnom radi o obiteljima čiji su vojno sposobni članovi angažirani u postrojbama 108. pješačke HVO brigade. Sve ovo se rješava u dogovoru sa dijelom civilnog HVO-a. Mislim da se ti odnos još uvijek održavaju u okvirima dogovora i pod kontrolom civilnih vlasti općine Brčko. Nema jednostranih zahtjeva ili ultimatum.

108. pješačka HVO brigada je stup oko koga se veže obrana i u koga je sav hrvatski puk ovog prostora upro oči i jedini je garant sigurnosti našeg naroda, ne samo na prostoru općine Brčko već i na prostoru općina Srebrenik i Gradačac. Narod sa simpatijama gleda na ovu brigadu.

Mislim da se u ovoj situaciji treba realno ponašati i realno razmišljati. Ovaj će narod ovdje dobiti svoje mjesto, odnosno, potvrditi da za njega ovdje gdje je rođen, gdje stoljećima živi mora biti života i u budućnosti. To je ono što mi našem puku i našim bojovnicima garantiramo.

fra Petar Matanović i Ljubomir Aždajić

Zapis iz Zovika

Ovdje ne stanuje mržnja

Anto Krnjić

Slobodnu teritoriju Brčkog oduvijek je karakterizirala izuzetna toleranca i snošljivost, što je posebice došlo do izražaja tijekom ovog rata. Suživot između Hrvata i Muslimana je poglavito izražen u istočnom dijelu općine, odnosno na području župa Zovik i Boča.

U vojnom smislu, to je teritorija pod nadzorom II. bojne 108. pješačke brigade HVO, čije su crte obrane od prvog dana, pa sve do danas, obranjene i potpuno nepromjenjene, usprkos silovitim nastojanjima agresora da proširi koridor na tom dijelu bojišta. No, to mu nije, i pored ogromne tehničke premoći, nikada pošlo za rukom, na što su bojovnici iznimno ponosni. Učinili su pravo čudo, tako da, vratimo li dogadaje unatrag, nikome nije jasno kako se u tome uspijelo i odaže im ta snaga da odbiju sve napade, izdrže sva iskušenja i očuvaju vjekovni životni prostor.

U zemljopisnom pogledu, to je hrvatska zajednica koja dijeli Posavinu od blagih obronaka Majevice, okružena dvjema muslimanskim i jednom srpskom enklavom, što je vjerojatno kroz povijest i stvorilo kod živelja taj blagi i dobroćudni mentalitet, te trpeljivi (bolje reći) dobrosjedski odnos. Isti taj narod, doživio je posljige II. svjetskog rata tragičnu sudbinu, pa je trebalo dugi vremena da se sve normalizira te stvore uvjeti za život dostađan čovjeka.

To je bio jedan od temeljnih razloga, što ovaj rat žitelje nije iznenadio i zatekao na spavanju. Agresor je spremno dočekan jer se greške iz prošlosti nisu smjele ponoviti, niti nasjesti poput drugih, koji su sljepo vjerovali u propagandu i bezocene laži srpskih medija skrivenih pod plastirom jugoslavenskog unitarizma, i sa glavnim ciljem provedbe Memoranduma SANU, tj. suvremenijim prijevodom "Načertanija" četničkog ideologa Ilike Garašanina.

Medutim, čelični ljudi ovih mjeseta, svjesni nadolazećeg zla, ulagali su izuzetne napore da stvore pogodnu klimu, otvore oči, te iz svijesti ljudi istisnju neka prevazidena i zastarjela shvaćanja: o zajedništvu, bratstvu-jedinstvu i socijalizmu po mjeri naroda, a u praksi samo jednog dominantnog srpskog naroda, boljševički nastrojenog. To je bilo izuzetno teško, pošto se većina inteligencije distancirala od očito povijesnih procesa, a to se na ovom podneblju izrazio očitovalo.

Rat je mnogima došao kao humerang i utriješnjenje od mnogih zabluda, ali se krivica i odgovornost počitavala onima, koji su na to često upozoravali, unatoč činjenici da smo svi bili živi svjedoci i akteri prijeratnih događaja, kao i ovih ratnih strahota koje uništavaju um i razaraju dušu.

Masa izbjeglica, uglavnom Muslimana, pred naletom velikosrpske, našla je utočište u domovima mještana Zovika i Boča, gdje su zbrinuti. Ljudi ovog kraja, primili su ih onako kako im je nalagala njihova savjest i kršćanski moral, koji ih je i održao kroz sve povijesne

bure na ovim prostorima. Svakovrsno su im pomogli, dijelili s njima svoje oskudne pričuve hrane, te tješili i hrabrilici psihički slomljene i od bola izbezumljene osobe. A njihov vapaj se gubio u zaglušujućim detonacijama haubičkih i tenkovskih projektila, te četničkih zrakoplova, što su preoravali naša pitoma mjesta.

Mada je ljudstvo stopostotno mobilizirano u obrani ognjišta, odgovorni su uz maksimalno zalaganje i odricanje preventivno djelovali na suzbijanju ekstremnog šovinizma i svih drugih oblika diskriminacije. To se pokazalo uspešno, a posebice prigodom zbrinjavanja mase od oko 500 prognanika srpske nacionalnosti iz Bukvika, čiji je strah od revanšizma bio upečatljivo veliki, no pokazalo se potpuno neopravдан i neumjesan. Svojom humanosti i čovjekoljubljem, domaće pučanstvo se izdiglo iznad stvarnosti i pokazalo, da ovdje i pored svega, još uvijek ne stanuje mržnja i osetljivost srpske.

Zar je trebao rat da bi istina isplivala na površinu?

Najposlje, činjenica da svi ovdje živimo kao složna zajednica, da skupa dijelimo i dobro izlo, čini nas jakim, moćnim i spremnim da se na najbezbojniji način prilagodimo političkim rješenjima, koja će biti iznjedrena iz okrilja ovog besmislenog rata. Možda ovo zvuči lakomisleno i prepotentno, ali vrijeme će biti najbolji pokazatelj ispravnosti ovakvog razmišljanja?

Poslovica kaže: "Kako zasijete, tako ćete i žeti", a sjeme zajedništva i suživota na ovim prostorima, mora kad-tad da iznikne i donese plodove, na koje već predugo čekamo.

Neki su već prilično vidljivi?

Obnoviteljski sabor Hrvatskog športskog društva

DATUM ZA PAMĆENJE

U Kristalnoj dvorani Hotela "Tuzla" održana je, 20. listopada 1993. godine, svečana sjednica Obnoviteljskog sabora Hrvatskog športskog društva "Zrinski". To je bio još jedan važan događaj u Hrvatskoj zajednici "Soi". Obnovljeno je rad Društva nakon stanke od 50 godina i 80 godina od njegovog osnivanja. Velik broj naznačnih, predstavnici političkog, javnog, kulturnog i športskog života Tuzle dali su događaju prvorazredno značenje u našem gradu. Voditeljica ove svečanosti gospođa Zorica Slišković, upoznala je naznačnoga odlukama koje je donio Sabor na radnoj sjednici 03. listopada 1993. Član predsjedništva gospodin Juraj Novosel iznio je pregled povijesti HŠD "Zrinski" od osnutka do danas. Predsjednik HŠD "Zrinski", Zvonko Jurić, obratio se publici nadahnutim biranim riječima. Pozdrave su uputili gospoda: Ivo Andrić - Lužanski, predsjednik HVO HZ "Soli", Zlata Musić, predsjednica HKD "Napredak", Ramiz Šuvalić, zamjenik zapovjednika 2. korpusa Armije BiH, Ante Zvonar, predsjednik HDZ Tuzla, gvardijan fra Petar Matanović, dr. Sead Avdić, predsjednik tuzlanske Vlade, Muharem Abdurahmanović, u ime RSD "Sloboda".

Svojom naznačnošću i izvođenjem prigodnog kulturno-umjetničkog programa, ovu našu svečanost, uveličali su Ženski pjevački zbor pod ravnateljem maestra gospodina Čestmira Dušeka uz klavirsku pratnju gospođe Zrinka Andrejaš i solo soprana Ivane Ivaković, Tamburaški orkestar pod vodstvom gospodina Vinka Dobrinića i vokalne solistice gospodice Kaće Matanović, te recitatorska sekcija HKD "Napredak".

Formirani su i rade Hrvatski športski klubovi "Zrinski": nogometni, šahovski, košarkaški i rukometni, a u tijeku je osnivanje i drugih klubova.

Poželimo svi Hrvatskom športskom društvu "Zrinski" trajan i uspješan rad kao i najbolje rezultate u takmičenjima.

*Pripremili:
tekst: Juraj Novosel
foto: Robert Andrejaš*

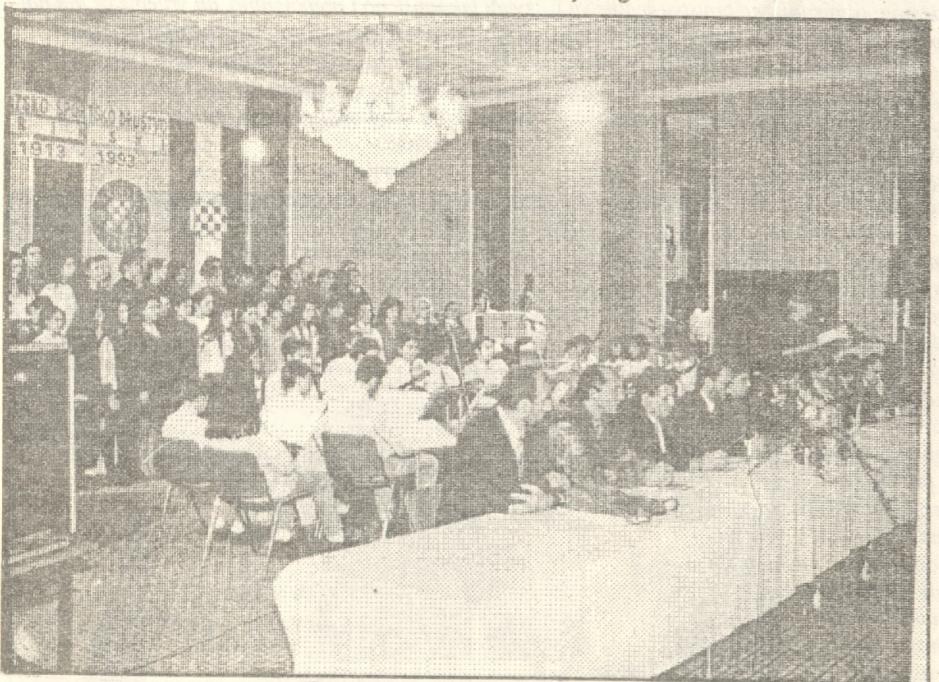
Riječ g. Ive Andrića - Lužanskog

Štovani gospodine predsjedniče, dame i gospodo

Velika mi je čast što mogu u ime HVO HZ "SOLI" i u svoje ime osobno pozdraviti Vas i čestitati Obnoviteljskom saboru Hrvatskog športskog društva "ZRINSKI" Tuzla.

Živimo u teškim i zlim vremenima, u vremenima kada čovjek nema mnogo vremena kojeg bi posvetio sebi i osobenostima koje život čine sadržajnijim, a to su sport i kultura. Živimo u vremenu tuge, svakodnevno gubimo svoje najbliže i naјsvetije.

I pored svega toga, valja nama dalje, valja nama preko rijeke, kako reče pjesnik, valja nama i preko barikada koje postaviše neljudi, preko mržnje i svega ovoga zla oko nas. Šport je uvijek bio spona među ljudima, bio zasebna kategorija koja nije poznavala naciju, boju, vjeroispovijest, nego samo rezultate. Znaju se samo oni najbolji, najjači, najbrži, poraženima ostaju naredna takmičenja da ih sustignu i prestignu. Šport okuplja mladost, našu budućnost. Zahvaljujem se grupi entuzijasta okupljenih oko Vas gospodine predsjedniče što nam prirediste još jednu svetkovinu i obnovite HŠD "ZRINSKI" u nadi da Hrvati na ovim prostorima nikad više neće morati obnavljati svoja društva i institucije. Time pokazuјete i našu želju da ostanemo na svojim prostorima, svoji na svome, te da u suživotu sa ostalim narodima gradimo sebi i narednim pokolenjima sretniju i svjetliju budućnost. Još jedanput, veliko Vam hvala svima koji nam prirediste ove divne trenutke, a športašima "ZRINSKOG" želim da ostvare najbolje rezultate u takmičenjima.

Radno predsjedništvo Obnoviteljskog sabora

Visoki gosti na Obnoviteljskom saboru

Finalisti ROI Tuzla '93: košarkaši "Zrinskog"

Pozdravna riječ predsjednika
HŠD "Zrinski"

Dame i gospodo, uvaženi gosti i prijatelji dobrodošli na Obnoviteljski sabor Hrvatskog športskog društva "ZRINSKI".

Vrijeme u kojem živimo i radimo je ratom bremenito. Destruktivne snage i ljudski primitivizam su u službi politike. Život je izgubio ljudski oblik. Kravo kolo zla se još uvijek igra. Krici i vapaji nevinih se još ne čuju od zaglušujuće buke svirača vratje glazbe.

Suprostavimo im se svim oblicima ljudskog življaja. Pokažimo vražnjim muzikantima da ne želimo u njihovo kolo zla!

Dokažimo i sebi i njima da nismo izgubili ljudski oblik.

Hrvatski narod ove regije je ispoljio i u ovom povijesnom trenutku svoju vitalnost i snagu. Pokazao je da je spreman na mač odgovoriti mačem a na sve pozitivne vibracije u svojoj okolini reagira svojim izraženim čulima.

Ovaj narod je nepokolebljiv u riješenosti da egzistira bilo gdje, na bilo kom prostoru zemaljske kugle, kao političko, gospodarstveno, društveno, duhovno biće.

Hrvatsko športsko društvo "ZRINSKI" je regenerirana funkcija organizma hrvatskog naroda ovih prostora, jedan od oblika življaja koji je voljom silnika bio potisnut, ali ne i istisnut iz hrvatskog nacionalnog bića.

Neka svaki narod kao za svoj blagdan iznosi na trpezu ono što najbolje ima.

Budite ubjedjeni da mi to činimo iz najboljih poriva, ne samo radi sebe već i radi drugih koje ćemo poticati na dobro.

Za svoju opstojnost mi smo spremni boriti se i izboriti ne samo oružjem već i perom, znojem, znanjem...

Neka naši duševničari i pozorni promatrači ne shvate krivo. Aktiviranje športskog života ne tupi našu obrambenu oštalicu. Ona je još jača jer se i na ovaj način branil dom.

Hrvatsko športsko društvo "ZRINSKI" pokazuje koliko je naš dom veliki i pokazuje da on nije samo vojarna već i mnogo toga drugog. Treba ući u naš dom i ne bježati od njega. Ako vam je cilj da nađete prijatelja, u njemu ćete ga sigurno naći, ako tražite ljubav u njemu je iznad svega im. U njemu je od danas i za svagda športska obitelj "ZRINSKOG".

U jednoj povijesnoj epizodi ovoga naroda ona je bila ugušena, ali se kao feniks ponovo digla što još jednom dokazuje da su samo prave vrednote neuništive.

Nama mir nije i ne smije biti spremanje za slijedeći rat. Mi želimo živjeti civilizirano. Želimo kruha i želimo igara.

Hrvatsko športsko društvo "ZRINSKI" želi biti tvornica zdravog duha i športskih ratnika. Želi biti oaza u kojoj će se okupljati svi oni koji u ljubav i prijateljstvo vjeruju. Imo ambicije da postane športska obitelj onih koji žele na športski način biti najbolji.

Na koncu radujmo se obnavljanju Hrvatskog športskog društva "ZRINSKI" jer je ono i vjesnik mira i slobode u miru.

Zvonko Jurić

ŠOLJANOV ODLAZAK UZ OPORUKU

"PLATIT ĆETE VUKOVAR"

Pisao je romane, pripovijetke, pjesme, eseje, drame, sastavljao antologije, prevodio - živio po načelu "varietas delectat" (raznolikost raduje)

Nema više Antuna Šoljana, starinom Hvaranina, obožavatelja mora, brodica i malih otočkih lučica. Iz Zagreba je nedavno stigla vijest da je ovaj gorostas suvremene hrvatske književnosti otišao na put bez povratka u dobi svoje punе kreativne snage i zrelosti - u 61. godini života.

Živio je u Zagrebu kao profesionalni književnik - pjesnik, romansijer, pripovjedač i eseista. Volio je i život po načelu "varietas delectat" (raznolikost raduje). Kao veoma dinamična ličnost sa izuzetno darovitim intelektom i stranački neorganizirana bio je predmetom permanentne sumnjičavosti. Tako je prije dvadesetak godina ovaj velikan hrvatske književnosti poslije II. svjetskog rata bio "nepočudan" za funkciju glavnog tajnika Matice hrvatske, na koju je predložen.

Kao romansijer najviše je preokupiran problemima "generacije hladnog rata", a kao pripovjedač aktualnom tematikom ("Kratički izlet", "Specijalni izaslanici", "Deset kratkih priča za moju generaciju" itd.) Pisao je drame, a poeziju mu, kao i čitav opus, karakterizira otvorenost i smjelost postupka. Kao eseista je nastavljajući najbolje tradicije hrvatske kritičke misli. Duhovit je, oštar i kao takav je na liniji Matoševih kritika. Šoljan je i antologičar, te prevodilac. Prijevodom "1984" Georgea Orwela predstavio nam je historijsko proročanstvo o današnjim "tektonskim" poremećajima društvenih sustava na prostorima od Kamčatke do Jadrana i nazad do Kaspijskog mora.

Mnogi ga najbolje poznaju i vole po dobrim pjesmama o Mostaru, Velebitu i Hvaru, ali će, čini mi se, biti najbolje upamćen po posljednjoj naslovljenoj sa "Vukovarskim arzulah". Pjesma je objavljena prosinca prošle godine u "Hrvatskom ratnom pismu" i uvrštena u program obiju zagrebačkih promocija ove obimne dokumentarne monografije o otporu hrvatske kulture srpskoj agresiji 1991./92. godine.

U "Vukovarskom arzulahu" (na tur. - memorandum) Šoljan koristi pjesnički oblik starije muslimanske književnosti pisane arabicom (alhamijado), a u napomeni govori da mu je sve gotovo u pero izgovorio u duhomnom gњevu Hrvat iz Vukovara dalekog muslimanskog podrijetla. Pjesma ima pet kitica, a svaka

izriče "arzulah" od četiri riječi: "... gospodo, da se naplati šteta od Srbije, a teritorij vrati Hrvatskoj". Evo posljednje:

*"Dugo će još Dunav teći,
platit će se svaka stvar -
ja vam jamčim, gospodo,
platit ćete Vukovar."*

Zanimljivo je da je američki ambasador u Zagrebu Galbraith, posjetivši Ijetos Vukovar, izrekao istu misao riječima: "...

A. Uzunović

Hrvatski slikar

Kristijan Kreković

Rođen je 1902. godine u Koprivnici kod Gračanice - Tuzla. Završio Gimnaziju u Tuzli kao odličan učenik, a posebno se isticao vrsnim muziciranjem na violinu. Od rane mladosti maštalo je da jednog dana postane slikar. Mladalačke snove ostvario je 1925. godine završivši u Parizu Akademiju lijepih umjetnosti. Od tada pa sve do 1941. godine živi u Parizu, a povremeno u Beču i Beogradu. U bombardiranju Beograda 1941. godine uništen mu je atelje i oko tisuću djela. Poslije toga odlazi u Zagreb, a odatle ilegalno u Pariz, da bi 1951. godine otišao u Peru, svoju novu domovinu. Izlagao je na mnogim izložbama u Beču, Parizu, Njujorku, Vašingtonu, Madridu, Sirakuze, Filadelfiji... Njegova djela nalaze se u mnogim galerijama i privatnim kolekcijama širom svijeta. Portretirao je englesku kraljicu, švedskog kralja i mnoge druge ugledne ličnosti, kao i veliki broj običnih "malih" ljudi raznih zanimanja.

U jednoj brošuri izdatoj neke davne godine u Tuzli, pročitah pored imena poznatog Tuzlaka, umjetnika Kristijana Krekovića - peruanski slikar - Olako se odrekošmo vrsnog slikara svjetskog glasa za koga su kritičari rekli da je umjetnik znanja, snage, ljubavi i istančanog osjećanja dočaravanja kulture južno-američkih indijanaca što nije realizirao niti jedan slikar današnjice. Njegova osebujnost i konačni umjetnički potezi ne mogu se ubrojiti ni u jednu školu. Njegov izraz je jedinstven. Za svoj rad odlikovan je najvećim peruanskim odlikovanjem za izuzetne zasluge na kulturnom polju **MERITOS DISTINGUIDOS**. U bogatoj privatnoj kolekciji gospodina P. Garčeva tiho je tekla "ZELENA RIJEKA" Kristijana Krekovića da bi prije nekoliko dana ukrasila zidove Franjevačkog samostana u Tuzli sa željom da pored imena Kristijana Krekovića, bude napisano hrvatski akademski slikar.

Dok gledam "Zelenu rijeku" sjetim se izjave Kristijana Krekovića o nekim lijepim uspomenama iz tuzlanskih dana. "Prije više od pola vijeka sa kolegom Ismetom Mujezinovićem išao sam na bunar da pijem vodu. Tada je u taj bunar pao moj prvi sat koji sam imao". Mnogo godina kasnije, čitajući tu izjavu, shvatila sam da je u dubini zelene bunarske vode Kristijan Kreković izgubio mnogo, mnogo više od jednog sata.

V. Kolak

**PREVEDITE DOKUMENTE NA ENGLESKI JEZIK
KOD OVLAŠĆENOG SUDSKOG TUMAČA**

tel. 32-357

Interview: Ivo Andrić - Lužanski

Mi ćemo ostati u ovoj zemlji

"Rat je čistilište, na nama je da izdržimo kušnje", misao je vodilja s kojom počinjemo pisati ove retke. Jer, sada nam ne treba velikih političkih poteza, a još manje velikih i plamenih riječi, već pameti i razuma. Svi znamo nešto o Varešu i nesporazumima koji su tamo postojali, no sve te vijesti su bile često dosta šture i kontradiktorne jedna s drugom, što je rezultiralo općim kaosom u ljudskoj glavi, i ulici omogućilo da razveže jezik. Tako je ovih dana, kada se nalazimo u totalnoj informativnoj blokadi, bez struje i grijanja, kao uostalom i bez kruha, Vareš opet u centru zbivanja.

O zbivanjima u Varešu, Zenici, Sarajevu, i perspektivama Hrvata u Tuzli razgovarali smo sa gospodinom Ivom Andrićem - Lužanskim, predsjednikom HZ "Soli".

Bili ste u Varešu. Vareš je "osloboden". Nema u njemu više Hrvata. Gdje su ti ljudi? Što je s logorima u Varešu? Kada će se Hrvati vratiti u Vareš?

Da, Vareš je, nažalost, uvjetno oslobođen grad. Divno zvuče riječi jedne gospode, Muslimanke po naciji, a očito čovjeka po opredjeljenju, koja je tuzlansku delegaciju dočekala s riječima: "Gospodo, nemojte nas ovako oslobadati! Vratite nam naše Hrvate, jer bez njih ja ne želim da živim u ovom gradu." Te njene riječi rekle su sve. Vareš je avetinjski prazan grad, kao i okolna hrvatska sela, nepopunjena, ali oplaščana. Narod je evakuiran i prebačen u Kiseliak, odakle će dalje biti transportirani u Republiku Hrvatsku, i mnogi se više nikada neće vratiti na svoja stoljetna ognjišta. Tako da je od najbrojnijeg naroda u Varešu ostalo svega negdje od 150 do 200 građana. Oni će, posredstvom UNPROFOR-a, biti prevezeni tamo gdje to oni budu željni.

Informacije o logorima u Varešu su netočne. Poslije zločina u Stupnom Dolu i pretresanja stanova, i hrvatskih i muslimanskih, u samom Varešu, u srednjošelskom centru je bilo privredeno oko 200 ljudi, i Hrvata i Muslimana, kod kojih je nađeno oružje. Dakle, niti je bilo logora, niti ih ima danas, a oni koji su ostali u Varešu, nalaze se pod zaštitom Nordijskog bataljona. Međutim, napuštena sela i stanove, vojska plačka odnoseći sve što iole vrijedi.

Vareš je bio specifičan grad s većinskim hrvatskim pučanstvom u kome su Hrvati imali vodeću ulogu u upravnoj i izvršnoj vlasti. Ta vlast nije priznavao pozitivne zakone R BiH, nego je priznavao zakone i propise HR Herceg-Bosne. S obzirom na njihov geopolitički položaj, mi smo ih

upozoravali da to neće moći dugo trajati. I na kraju, kada je druga strana odlučila da uvede svoje zakone i vlast, vodstvo hrvatskog naroda je odlučilo da evakuira stanovništvo, a u tome im je mnogo "pomogao" II, III. i VI. korpus Armijske BiH. Smatram da je bilo suviše malo dijaloga, te se u nemogućnosti nalaženja političkog rješenja prišlo vojnom rješenju situacije.

Da li su članovi Predsjedništva gosp. Ključić i Komšić pokušali nešto učiniti glede smirenja situacije?

Članovi Predsjedništva BiH iz reda hrvatskog naroda, umjesto da su samim svojim odlaskom u Predsjedništvo pokrenuli inicijativu za mirno rješenje krize, nisu se čak ni oglasili oko zbivanja u Varešu. Stoga se postavila pitanje njihove svršišodnosti u Predsjedništvu BiH.

Da li je 115. brigada HVO "Zrinski", ma na kojoj strani vojno sudjelovala u sukobima u Varešu?

Ne, to su netočne informacije, odnosno pokušaji stvaranja panike kod hrvatskog puka jer nikada nećemo dozvoliti da u ovom prokljetom ratu Hrvat puca na Hrvata!

Što nam Vi možete reći o stanju u Zenici?

Prema informacijama s kojima ja raspolazem, u Zenici živi 20-25 tisuća Hrvata u veoma teškim uvjetima. Izloženi su provociranju i raznim oblicima maltretiranja, ali

dio krvice snose i oni sami jer da su se dovoljno politički organizirali daleko bi im bilo lakše.

U Sarajevu je HVO raspušten. Molim Vas komentar.

To što se desilo u Sarajevu ima svoju povijest, jer HVO Sarajeva, odnosno brigada "Kralj Tvrtko", nije bila prepočinjena komandni 1. korpusa. Same oznake ne znače mnogo a najbitnije je da hrvatski narod kroz svoje formacije stječe određenu sigurnost, pravo na obranu i u krajnjem slučaju pravo na hrvatsku brigadu. Naša promišljanja, prije bilo kakvog donošenja odluke o skidanju oznaka idu u tom pravcu.

Što ako se HVO ugasi i ovdje?

Ako se to dogodi i ovdje, hrvatski puk na ovim prostorima, u svakom slučaju, ima svoju Hrvatsku zajednicu koja okuplja sve Hrvate, bez obzira na političku pripadnost te je time nadstranačka organizacija i ona će se zalagati u političkom, kulturnom i gospodarstvenom pogledu na afirmaciju hrvatskog puka na ovom području, njegovom povezivanju s Hrvatima u drugim područjima i Republici Hrvatskoj. Zalagat će se za dobrosusjedske odnose s drugim narodima na ovom području. Dakle, hrvatski narod neće biti prepušten sam sebi, njegovo interesu i povijesne prostore štitit će Hrvatska zajednica.

Vaša poruka našim čitateljima?

Često se sjetim stihia A. Vuletića: "Pobjednik je onaj koji ostane". Hrvatski narod ovih prostora će ostati jer je to zasluzio svojim ogromnim doprinosom u zajedničkoj borbi. Stoga, svima onima koji žele da odu, poručujem da ne uzbuduju ostale ljudje čiji su korjeni duboko ukopani u ovoj zemlji preko djedovskih i pradjedovskih grobova. Ostavite na miru one koji vole ovu zemlju i ove prostore a vi, gospodo, koji ste u ovu zemlju došli da odete uzmete svoje kuferne i idite. Neka vam je sretno, ma gdje otišli. Mi ćemo ostati u ovoj zemlji, živeći s onima s kojima smo i do sada živjeli.

Marjanko Divković i Boris Čurković

Poljodjelstvo

PROPAST SVINJOGOJSTVA???

Naše područje, do pred ovaj rat, imalo je, gotovo, sve uvjete za brži razvoj ove grane stočarstva, jer kukuruz, kao glavna hrana u ishrani svinja, zauzimao je najveće površine naših oranica, a svinje su najefikasniji i najekonomičniji pretvarači kukuruza u visoko kvalitetnu živežnu namirnicu - svinjsko meso.

No, pored toga naše svinjogojstvo stagnira već duži niz godina. Svinjogojstvo ovog područja karakterizira šarenilo u pasminskom sastavu. Uglavnom se radilo o uzgoju jednog do dva grla za potrebe vlastitog domaćinstva, a suvremenih formi gotovo da i nije bilo. Kada se ovome doda da su ratne prilike više nego desetak vremena naše svinjogojstvo, onda je slika njegove propasti jasna.

Nešto više svjetla u ovoj proizvodnji ukazalo se neposredno pred ovaj rat, kada nekoliko proizvođača - stočara organizira male farme za proizvodnju svinjskog mesa. Neke od ovih farmi su se održale i do današnjih dana, uz ogromne napore koje njihovi vlasnici čine da bi sačuvali bar najosnovnije potencijale ove produkcije.

Dr. Blaško Pavić iz Gornje Lipnice, liječnik, specijalizirao se za uzgoj suprasnih krmača i prasadi do 15 kg težine. Izgradio je farmu sa potrebnom opremom za 30-tak suprasnih krmača sa godišnjom produkcijom od 450-500 komada prasadi. U proizvodnji su najsvremenije, visokoselektivne rase za proizvodnju mesa u tipu Švedskog landrasa (platkinje) i Holandskog jorkšira (nerastovi). Sada se na ovoj farmi nalazi škopac ovog jorkšira, ogromnih dimenzija sa preko 400 kg težine. Koristeći najsvremenije svjetske

Svinjogojstvo je, poslije govedarstva najznačajnija grana u stočarstvu. Od potrošnje svih vrsta mesa, danas u Europi na svinjsko meso otpada preko 54%

metode i normative u odgoju priplodnih grla dr. Blaško Pavić, stvorio je takva priplodna grla, čiju kondiciju potvrđuju samo najsvremeniji udžbenici. Inače, svako grlo raspolaže sa određenim pedigreom. Sve poslove na farmi, pa i one najstručnije (lijecenje, prevencija, kastracija i sl.) obavlja sam, u čemu mu pomaže nauža obitelj, pa i djeca. Radeći na ovaj način dr. Pavić postiže svjetsku produktivnost u ovoj proizvodnji.

Krmače prase u prosjeku dva puta godišnje, pojednom leglu se odgoji oko 9 prasadi dok im je mortalitet sveden na manje od 10%. Rekorder je sa 22 praseta u jednom leglu, od kojih je 18 odgojeno.

Farma za tov **Dragana Petrovića** u Husinu praktično predstavlja nastavak započetog procesa proizvodnje na farmi dr. Blaška Pavića. Naime, svu proizvodnju od 450-500 prasadi sa ove farme, nakon što dostignu težinu od 15 kg preuzima Dragan Petrović u svoju farmu u kojoj se odgajaju kako prasadi (25-40 kg težine), tako i zreo materijal tovlijenika od 115-120 kg. I ova farma je izgrađena na najsvremenijim principima, sa rešetkastim podom, automatskim izdubravanjem, automatskim mješanjem hrane i hranjenjem, automatskim pojénjem, ventilacijom itd. Godišnja produkcija čistog mesa sa ove farme je oko 23 tone. Slično kao i dr. Pavić, i Dragan Petrović, većinu poslova na svojoj farmi obavlja sam i do sada je postizao svjetske rezultate u tovu, naročito kada je u

pitaju konverzija hrane, gdje je za 1 kg prirasta trošio manje od 3,5 kg hrane, što se smatra veoma dobrim rezultatom u svjetskim razmjerama.

Poznati poljodjelstveni proizvođač **Kovačević Marko** - "Slatki" iz Ljubača posjeduje farmu svinja, čiji proizvodni program od suprasnih i dojnih krmača, preko prasadi do tovlijenika od 115-120 kg. Zbog nedostatka adekvatne hrane, kapacitet ove farme je prepolovan i sastoji se trenutno od 10 plotkinja, koje bi trebalo doći do 115 kg, ako bude osigurana adekvatna ishrana. I u ovoj farmi, plotkinje su visoko selektirani tip mesnatne svinje

Nijihove svinje već danas bukvalno gladuju, zato pozivamo i ovim putom sve one koji mogu pomoći da se spasi ova proizvodnja.

Husnija Omerčehajić

NORDBAT u posjeti HG

HG je posjetila Press služba NORDBAT-a na čelu sa šefom cap. Andersom Personom. U dužem razgovoru sa našim urednikom kazano je mnogo interesantnih stvari o ulozi i radu Bataljuna. Razgovaralo se o teškoćama osobito u nabavci materijala za novine. Dogovoren je da će smo suradivati. Vojnici iz Pressa će slati svoje priloge u HG a mi ćemo prevoditi neke članke i naslove u HG koji bi ih mogli zainteresirati. Gosti su posjetili i gvardijana, fra Petra Matanovića i s njim sručno razgovarali. Kap. Person je zamolio da objavimo Pravila ponašanja NORDBAT-a što rado činimo.

Mi smo švedski, danski i norveški vojnici pri Ujedinjenim Nacijama u mirovnoj svrhi.

Naš zadatak je da u suradnji sa svim stranama:

- *Stvorimo mogućnost za slobodno kretanje putovima na ovom području.*
- *Omogućimo pomoćnim prijevozima iz UNHCR i drugim pomoćnim organizacijama da dodu tamo gdje treba. Mi ne dostavljamo sami hrani i lijekove već pomažemo onima koji to rede tako što im omogućavamo da dodu gdje treba.*
- *Kontroliramo da li se dogovori među strankama održavaju i sprečavamo svaku nasilje.*
- *Pomoću dogovora kušamo stvoriti sigurniju sredinu u području Tuzle.*

Mi ćemo biti neutralni prema svim stranama u svakom konfliktu. Trebat će dugi vremena dok ne postignemo poboljšanje, ali naš cilj je da na najbolji način pomognemo vama.

NORDBAT

Švajcarsko-francuski novinari u HG-u

Kao što je obećala, prilikom svoje prve posjete, ponovo nas je posjetila gospođa Isolanda Jequemet Izještač LE NOUVEAU QUOTIDIEN SWISS RADIO INTERNATIONAL. S njom su došli novinari francuskih i švicarskih listova: FLORENCE HARTMANN, LE MONDE (Paris), HENRI GUIRCHOUW, LE NOUVEE OBSERVATEUR (Paris), ISABELLE LASSEUR, LE JOURNAL DE GENEVE (Geneve), LE FIGARO (Paris).

U dužem razgovoru sa gvardijanom fra Petrom Matanovićem i našim urednikom interesirali su se za položaj Hrvatske zajednice okruga Tuzla. Naše goste je naročito interesirala eventualna razlika u položaju Hrvata nakon recentnih događaja u srednjoj Bosni. Novinari su izrazili sreću što je situacija u Tuzli još uvijek mirna i bez konfliktata. Sa svoje strane, naš urednik ih je zamolio da surađuju u našem listu što su gosti prihvitali.

Vjeronauk

CJELOVIT ODGOJ DJECE

Cvjek, kao opći pojam, nije odgoju" posebno mjesto ima kao do sada, disciplinskim vjerski odgoj i vjerska pouka, što mjerama. Zašto sve vjeronauk može biti također i religiozno biće. U njemu postoji klica i tog religiozno bića, koja je desetičima bila unistavana i zabranjivana od strane nadležnih vlasti.

No pobjedom višestranačja i demokracije stvorili su se uvjeti da se vjeronauk vrati u škole iz kojih je prisilno udaljen komunističkim samovlašćem od 1945. ili 1949. god.

To znači da nova škola u našoj zemlji omogućuje upoznavanje, čuvanje i razdvajanje vlastitog te upoznavanje tuđeg kulturnog, nacionalnog i religioznog identiteta.

Stoga obratio bih se djeci i mlađima:-

Vjeronauk je zakoračio u škole. Za mnoge je to znak prestanka dvočilne igre. Više ne treba ni pred kćim kriti da idete u crkvu, da pohadate vjeronauk, da primite svete sakramente. Vjeronauk je na svoj način stekao pravo građanstva i svih koji ga ubuduće budu pohadali neće više biti vjernici.

Zato vjerujem da hrvatski narod - katolici uviđek moraju razlikovati što se mora promijeniti (danas uvođenje vjeronauka u škole, sutra nešto drugo), što povremeno pretrptjeti, a što sačuvati kao vrijednu baštinu svoga naroda: stoga je ovo povjesna šansa da kažemo DA, da bi odgoj naše djece postao sve više svršishodniji i cijelovitiji.

Katolička crkva smatra se pozvanom i dužnom upoznati sve ljudi koji to žele s porukom kršćanske vjere u cjelini i najdubljem smislu čovjekova života i svijeta. Ona to svoje poslanje na poseban način ostvaruje prikladnim oblicima sustavnog vjerskog odgoja i obrazovanja u crkvenoj zajednici i u školstvu. Stoga je Crkva već prije dvije godine na početku uvođenja demokracije i prvih izbora u našoj sada porušenoj zemlji rekla DA, a pokojni ministar, za prosvjetu i kulturu, Vitomir Lukić se zdušno zalagao za uvođenje vjeronauka u škole...

Odgaj i obrazovanje djece je jedan od bitnih zadataka društva u najširem smislu te riječi. Obitelj i roditelji posebno, prvi su pozvani da vode brigu o tome. Roditelji moraju voditi brigu da njihova djeca kroz odgojno-obrazovni sustav dobiju cijelovit odgoj. Škola kao privilegirano mjesto odgoja i obrazovanja treba biti u službi takvog cijelovitog odgoja, kome je cilj promicati duhovno zajedništvo s roditeljima, te kao takva postaje prenositelj kulture, tradicije i života. Za djecu vjernike, koji su to do sada bili, u tom "cijelovitom

bismo umirili glad, moramo jesti. Da bismo utažili žed, moramo pitati. Međutim, siti čovjek nije još uvijek zadovoljan čovjek, a i bogat čovjek još uvijek traga za nečim što je iznad njega, što je više, sigurnije, pouzdanije: traga za SMISLOM SVOGA POSTOJANJA.

Dopustimo, da naša djeca i mladi, napokon, počnu tragati da tim smislim svoga postojanja, smislim svoga života...

Osim toga, vjeronauk, stalno ima u vidu i druge naše predmete: povijest, književnost, likovnu umjetnost, glazbu, prirodne znanosti... kako bi nam omogućio što kvalitetniju spoznaju da se oni međusobno ne sukobljavaju, niti isključuju, već naprotiv, nadopunjavaju stvarajući u vama svijest o skladnoj i cijelovitoj spoznaji sebe i svijeta oko sebe... Ako niste znali, tako je!

I vidimo, u ovo ratno vrijeme, dobili smo ono što smo tražili: stoga ne smijemo stati i klonuti već pred svršenim činom. Recimo DA, sebi i svojoj djeci jer, ne zaboravimo, najdragocjeniji posjed je dobar ljudski odgoj i cijelovita izobrazba - i odatle dolazi smišljeno obavljen rad te ljudsko dostojarstvo i sloboda svakog čovjeka.

fra Miroslav Mandić

Theologija

Papina najnovija enciklika

Papa Ivan Pavao II je 05.10.1993. godine u Rimu zvanično objavio najnoviju encikliku o moralnim normama pod nazivom "Sjaj istine - Veritates splendor". Posljednjih godina su stalno sastavljani novi načrti a ovo je najznačajnije što je Papa objavio za vrijeme svog pontifikata. U njoj se manje tretiraju konkretna pojedinačna pitanja morala a iznosi se edikt moralnih principa. Enciklika koja se izričito odnosi na biskupe, a ne kao što je uobičajeno na vjernike i ljudе dobre volje, treba da istakne autoritet Pape i biskupa u etičko-teološkim pitanjima. U sada podnijetoj verziji enciklike nedostaje niz strogih formulacija koje su promijenjene pod pritiskom njemačkih biskupa i teologa. Pa ipak, može se očekivati da o toj novoj encikliki neće diskutirati samo teologи i javnost. Teolog Hans King, već je zvanično izjavio da u ovoj encikliki nema više govora o papinoj nepogrešivosti. To je točno, ali još ni izdaleka ne znači da Papa svoje poimanje nepogrešivosti imalo mijenja kao što je to i kardinal Jozef Racić ustanovio na konferenciji za tisk. Mnoge promjene koje su u encikliki učinjene u posljednje vrijeme bez sumnje znato su umanjile značaj opće concepcije. Posljedica, ipak, označava odbacivanje postmodernih proizvodnosti. Ne pominjući pojedinačna teologe, enciklika ukazuje na etičko-teološke tendencije koje su u očima Crkve izpovedane. Povod za kritiku je sigurno odjeljak u drugom poglavljju naslovjen "Ne izjednačavajte se sa svjetovnim načinom mišljenja", koji se bavi odnosom između savijesti i slobode. U njemu se konstatira da svijest pojedinca ne može biti posljednja instanca nego se mora ispitati na osnovu unaprijed uvrđenih normi. Papa podvlači u svojoj encikliki da za Crkvu, bez obzira na promijenjene povijesne i kulturne okolnosti, Božji zakon ostaje osnova moralnog života. Crkva

inistira i na proizilazećim obvezama ljudi koje ostaju da važe za sva vremena. Na ovoj encikliki se radilo preko 6 godina a slušani su teolozi iz svih zemalja svijeta, i oni su sigurno utjecali na definitivnu verziju. Na konferenciji za tisk je konstatirano da se dijalog sa teologima i dalje nastavlja asli ne može da se vodi na istoj razini sa kongregacijom za vjersko učenje. Teolozi moraju stovati zvanične odluke kongregacije. Kardinal Jozef Racić je izjavio da je moralno pitanje danas više nego ikada i pitanje opstanka čovjekovstva. Stare moralne vrijednosti na kojima su se sada temeljile velike kulture ugradile su ušteđene i na to enciklika danas ima odgovornost za moral. Ovom enciklikom Papa biskupima ukazuje na zadatak da zastupaju tradicionalnu moralnu doktrinu i da je kontroliraju. Nju teolozi ne smiju da dovode u pitanje niti se o njoj smije diskutirati. Česte suprotnosti između kongregacije za vjersko učenje i teologa za Papu su znak duboke krize koju treba prevazići. Medutim, prvobitna bojazan da se biskupima neće ostaviti nikakav manevarski prostor u definitivnoj verziji enciklike nije se obistinila. Mnoga pitanja u encikliki još ostaju otvorena. Medutim, već sada se teolozi pitaju kako se moralno-teološko učenje može sprovesti u praksi. Stoga, nije slučajno, prethodno objavljeni katekizam Katoličke crkve, koji sadrži sistematsko prikazivanje kršćanskog moralnog učenja i koji se bavi svim mogućim pojednostavljima. Enciklika (Veritates splendor) treba da utvrdi osnovno pitanje moralnog učenja Crkve tako što će pojasniti teze kongregacije za vjersko učenje u svezi sa spornim problemima moderne teologije moralne. Ovim dokumentom teolozi će se morati još dugo baviti.

Sa "Radio Kelna" prenio Rudolf Babić

Kultурно nasljeđe srednje Posavine

DUŠA HRVATSKE RAVNICE

piše: Mijo Franković

Povijest ovih krajeva ima daleku prošlost. O tome svjedoče arheološka iskopavanja na lokalitetu "Matić" u Tolisi 1957. godine, kao i arheološki lokalitet kod Donje Mahale, gdje su u oba slučaja otkrivena predistorijska naselja iz mlađeg neolita.

Dolaskom Rimljana u ove krajeve započela je gradnjacesta. Tragovi njihove naznočnosti otkriveni su na lokalitetu koji se u rimsko doba zvao "Ad Bosante", a bio je smješten najvjerojatnije u blizini D. Mahale. Što Rimljana potvrđuju i brojna nalazišta rimskega novca, čiji se primjeri nalaze razbacani po raznim muzejima, dok je svega nekoliko primjera zadržano u Franjevačkom samostanu u Tolisi (Trajanus, Numerianus i Constantinus II.). Brojni primjeri novca otkriveni su na lokalitetu Vidovice. Nasuprot starog groblja sv. Vida u Vidovicama otkriven je veći depo raznog antičkog novca koji potječe iz IV. stoljeća, kao i ostaci opeke i grnčarskih predmeta.

Tijekom srednjeg vijeka ovaj kraj je bio sastavni dio šire srednjovjekovne bosanske oblasti Usora. Prvi pisani spomenici koji govore o ovom kraju, datiraju iz sredine XIII. stoljeća, točnije 1244. godine. Naime, te godine je ugarski kralj Bela IV izdao povelju bosanskom biskupu po kojoj mu daruje neke posjede u sjevernoj Bosni (Posavina). Radi se o posjedu pod nazivom "Terra Tolys". Naziv "Tolys" nije slavenskog podrijetla, nego potječe od starih Grka koji su dopirali u ove krajeve u svojim trgovачkim pohodima. Prema nazivu rijeke Tolise dobio je ime čitav ovaj kraj, u kome je bilo smješteno i naselje.

Srednjovjekovni dio povijesti ovih krajeva, nezaobilazno je vezan za srednjovjekovne kule Dobor i kulu u Zoviku. Dobor je sagradio 1387. godine Ivaniš Horvat. Za ovo utvrđenje su vezani mnogi događaji i borbe u prošlosti. Posljednji put se spominje 1457. godine kada u njemu boravi kralj Tomaš. Pao je

pod tursku upravu 1528. godine. Kula u Zoviku sagrađena je 1790. godine. Sagrađena je od nadgrobnih spomenika iz starog katoličkog groblja, a gradio ju je tadašnji zovički beg. Franjevački šemmatizam spominje je 1877. godine. Godine 1923. župljani župe Boće kupili su je od vlasnika i od nje sagradili crkvu. Pored ovih kula česti su lokaliteti sa nazivima: Crkvište, Crkvina i sl. Tako, na primjer, u okolini Gradačca imamo 4 takva lokaliteta koji svojim položajem i drugim dominirajućim elementima govore da su to bile crkve.

Svakako najznačajnije pokretno kulturno-umjetničko blago locirano je u crkvi i samostanu u Tolisi. Tu je nekoliko umjetničkih slika iz 18. stoljeća, od kojih se izdvajaju: "Sv. Jeronim", "Stigmatizacija Sv. Franje", te dvije slike sa temom "Madona na Kristom". Postoji i oko 40 slika iz 20. stoljeća, također značajne umjetničke vrijednosti. U muzejskoj zbirci izdvajaju se kalež s početka 16. stoljeća i pavljinska kazula iz 17. stoljeća. U književnom fondu značajna su djela starijih franjevačkih pisaca iz 17. i 19. stoljeća. Tu je i Biblija iz 1651. godine, tiskana u Amsterdamu. Arhiv samostana posjeduje dokumente relevantne za crkvenu povijest ovoga kraja. U njemu se čuva rukopisna ostavština kulturnih franjevačkih djelatnika (M. Nedića, I. Starčevića, J. Jelenića).

Velika aluvijalna ravan Posavine pogodna za poljodjelstvo ravničarskog tipa i za gajenje krupne stoke, uvjetovani su i različite tipove oruđa i njihove razvojne forme u različitim vremenskim intervalima. Etnografsko-muzejsku vrijednost imajući u vidu njihovu duborenzu ornamentiku. Tu je naznočna i bojena ornamentika. Na veoma malim prostorima, na osnovu razlika u ornamentici drvenih križeva, kao i proporcija križeva, mogu se uočiti razlike u tradiciji i običajima susjednih područja ovoga kraja.

Pošto je važnu ulogu u narodnoj ishrani činilo ribarstvo,

Miholđan itd.

U Posavini se također njeguje tradicija štovanja i pobožnosti (kult), na nekim grobним lokalitetima kao što su: fra Lovrin grob u Turiću, sv. Šime u Vidovicama, sv. Ruže u Uloviću, Grobić u Seonjicima, Svatovsko groblje u Štrepcima, te grobovi na zidinama franjevačkog samostana u Gornjoj Skakavi. Na sva ova mjesta hodočasti se u određeno vrijeme.

Ravnicačka oblast Posavine, s pogodnostima za poljodjelstvo, privlačila je stoljećima doseljenike iz planinskih krajeva. Međutim, ratovi i epidemije izazivali su i suprotnu migracionu pojave - preseljenje u prekosavske zemlje. Po smirivanju prilika koje su izazvale preseljenje, ovo pučanstvo se često vraćalo natrag. Na taj način prenijeti su u ovu oblast i mnogi utjecaji panonske kulture iz prekosavskih predjela. Oni su osobito primjetni u umjetničkom izrazu i svim vidovima kulture seoskog načina života. To se manifestira prije svega u živim bojama, obilju biljnog, posebno cvjetnih motiva, naročito na narodnim nošnjama ovoga kraja.

Hrvatsku narodnu nošnju ovoga kraja, karakteristični platneni haljetci, košulje s mnogo nabora i veza i utkanog ukrasa. Značajan dio ove narodne nošnje je košulja posebnog kroja sastavljena od dva dijela: opleća i skuta, zvane rubina. U ženskim nošnjama osobitost je pokrivanje glave posebno složenim, dugim pravougaonim maramama. Svakodnevne posavске nošnje dopunjavali su obični opanci od učinjene kože, a do kraja 19. stoljeća, njih su u svečanoj odjeći zamjenile kundure, tj. cipele grube zanatske izrade. Od velike je kulturno-spomeničke vrijednosti i tkanje čuvenog "posavskog uzvoda". To je platno koje se u tkanju ukrasava raznim reljefnim ukrasima, od prostog nabiranja dužinom platna, do pravougaonika, rombova, borića i sl.

Ljepota ravnicačkog krajolika, život u prirodnopoljodjelskom ambijentu, uvjetovao je i bogato nasljeđe tradicije, običaja: ženidbenih, rođenja djeteta, ukopne običaje i običaje kroz godinu dana. Ako se tome dodaju bogato etno-glazbeno nasljeđe (narodne pjesme, razne kajde, šargije, tamburice itd.), razna narodna predanja i pripovijetke, onda se stječe cjelovit dojam kulturnog nasljeđa hrvatske ravnice.

FM RADIO
Kameleon

održavanja zahtjevnih sv. misa na grobljima na određene blagdane po pojedinim selima kao na primjer: Markovdan, Gospa Snježna, oštari, mreža i sud za čuvanje uljovljenje ribe.

Dok je ova oblast obilovala šumama i ovdje je bila rasprostranjena kuća tipa dinarske brvnare. Međutim, pošto je krčenjem šuma sve više nestajala, a na krčevinama nastajale kuće, počinjući da se grade poludaščare - polušperuše ili šperuše. To su kuće čiji su zidovi napravljeni od drvenog skeleta s ispunom. Dijelom su od unizane daske, a dijelom od pletera

obljepljenog zemljom. Pored njih gradile su se i kuće od nabijene gline, također niske sa dvodnim krovom, pokrivene sa vegetabilnim pokrovom (slama, klasura i sl.). U selima bliže Savi osnove ovih kuća su zbog poplava, podizane na drvene trupce ili na naslagano kamenje.

Ravnicačka oblast Posavine, s pogodnostima za poljodjelstvo, privlačila je stoljećima doseljenike iz planinskih krajeva. Međutim, ratovi i epidemije izazivali su i suprotnu migracionu pojave - preseljenje u prekosavske zemlje. Po smirivanju prilika koje su izazvale preseljenje, ovo pučanstvo se često vraćalo natrag. Na taj način prenijeti su u ovu oblast i mnogi utjecaji panonske kulture iz prekosavskih predjela. Oni su osobito primjetni u umjetničkom izrazu i svim vidovima kulture seoskog načina života. To se manifestira prije svega u živim bojama, obilju biljnog, posebno cvjetnih motiva, naročito na narodnim nošnjama ovoga kraja.

Hrvatsku narodnu nošnju ovoga kraja, karakteristični platneni haljetci, košulje s mnogo nabora i veza i utkanog ukrasa. Značajan dio ove narodne nošnje je košulja posebnog kroja sastavljena od dva dijela: opleća i skuta, zvane rubina. U ženskim nošnjama osobitost je pokrivanje glave posebno složenim, dugim pravougaonim maramama. Svakodnevne posavске nošnje dopunjavali su obični opanci od učinjene kože, a do kraja 19. stoljeća, njih su u svečanoj odjeći zamjenile kundure, tj. cipele grube zanatske izrade. Od velike je kulturno-spomeničke vrijednosti i tkanje čuvenog "posavskog uzvoda". To je platno koje se u tkanju ukrasava raznim reljefnim ukrasima, od prostog nabiranja dužinom platna, do pravougaonika, rombova, borića i sl.

Ljepota ravnicačkog krajolika, život u prirodnopoljodjelskom ambijentu, uvjetovao je i bogato nasljeđe tradicije, običaja: ženidbenih, rođenja djeteta, ukopne običaje i običaje kroz godinu dana. Ako se tome dodaju bogato etno-glazbeno nasljeđe (narodne pjesme, razne kajde, šargije, tamburice itd.), razna narodna predanja i pripovijetke, onda se stječe cjelovit dojam kulturnog nasljeđa hrvatske ravnice.

održavanja zahtjevnih sv. misa na grobljima na određene blagdane po pojedinim selima kao na primjer: Markovdan, Gospa Snježna, oštari, mreža i sud za čuvanje uljovljenje ribe.

Dok je ova oblast obilovala šumama i ovdje je bila rasprostranjena kuća tipa dinarske brvnare. Međutim, pošto je krčenjem šuma sve više nestajala, a na krčevinama nastajale kuće, počinjući da se grade poludaščare - polušperuše ili šperuše. To su kuće čiji su zidovi napravljeni od drvenog skeleta s ispunom. Dijelom su od unizane daske, a dijelom od pletera

obliku i običaju, a na krčevinama nastajale kuće, počinjući da se grade poludaščare - polušperuše ili šperuše. To su kuće čiji su zidovi napravljeni od drvenog skeleta s ispunom. Dijelom su od unizane daske, a dijelom od pletera

obliku i običaju, a na krčevinama nastajale kuće, počinjući da se grade poludaščare - polušperuše ili šperuše. To su kuće čiji su zidovi napravljeni od drvenog skeleta s ispunom. Dijelom su od unizane daske, a dijelom od pletera

obliku i običaju, a na krčevinama nastajale kuće, počinjući da se grade poludaščare - polušperuše ili šperuše. To su kuće čiji su zidovi napravljeni od drvenog skeleta s ispunom. Dijelom su od unizane daske, a dijelom od pletera

obliku i običaju, a na krčevinama nastajale kuće, počinjući da se grade poludaščare - polušperuše ili šperuše. To su kuće čiji su zidovi napravljeni od drvenog skeleta s ispunom. Dijelom su od unizane daske, a dijelom od pletera

obliku i običaju, a na krčevinama nastajale kuće, počinjući da se grade poludaščare - polušperuše ili šperuše. To su kuće čiji su zidovi napravljeni od drvenog skeleta s ispunom. Dijelom su od unizane daske, a dijelom od pletera

obliku i običaju, a na krčevinama nastajale kuće, počinjući da se grade poludaščare - polušperuše ili šperuše. To su kuće čiji su zidovi napravljeni od drvenog skeleta s ispunom. Dijelom su od unizane daske, a dijelom od pletera

obliku i običaju, a na krčevinama nastajale kuće, počinjući da se grade poludaščare - polušperuše ili šperuše. To su kuće čiji su zidovi napravljeni od drvenog skeleta s ispunom. Dijelom su od unizane daske, a dijelom od pletera

obliku i običaju, a na krčevinama nastajale kuće, počinjući da se grade poludaščare - polušperuše ili šperuše. To su kuće čiji su zidovi napravljeni od drvenog skeleta s ispunom. Dijelom su od unizane daske, a dijelom od pletera

obliku i običaju, a na krčevinama nastajale kuće, počinjući da se grade poludaščare - polušperuše ili šperuše. To su kuće čiji su zidovi napravljeni od drvenog skeleta s ispunom. Dijelom su od unizane daske, a dijelom od pletera

obliku i običaju, a na krčevinama nastajale kuće, počinjući da se grade poludaščare - polušperuše ili šperuše. To su kuće čiji su zidovi napravljeni od drvenog skeleta s ispunom. Dijelom su od unizane daske, a dijelom od pletera

obliku i običaju, a na krčevinama nastajale kuće, počinjući da se grade poludaščare - polušperuše ili šperuše. To su kuće čiji su zidovi napravljeni od drvenog skeleta s ispunom. Dijelom su od unizane daske, a dijelom od pletera

obliku i običaju, a na krčevinama nastajale kuće, počinjući da se grade poludaščare - polušperuše ili šperuše. To su kuće čiji su zidovi napravljeni od drvenog skeleta s ispunom. Dijelom su od unizane daske, a dijelom od pletera

obliku i običaju, a na krčevinama nastajale kuće, počinjući da se grade poludaščare - polušperuše ili šperuše. To su kuće čiji su zidovi napravljeni od drvenog skeleta s ispunom. Dijelom su od unizane daske, a dijelom od pletera

obliku i običaju, a na krčevinama nastajale kuće, počinjući da se grade poludaščare - polušperuše ili šperuše. To su kuće čiji su zidovi napravljeni od drvenog skeleta s ispunom. Dijelom su od unizane daske, a dijelom od pletera

obliku i običaju, a na krčevinama nastajale kuće, počinjući da se grade poludaščare - polušperuše ili šperuše. To su kuće čiji su zidovi napravljeni od drvenog skeleta s ispunom. Dijelom su od unizane daske, a dijelom od pletera

obliku i običaju, a na krčevinama nastajale kuće, počinjući da se grade poludaščare - polušperuše ili šperuše. To su kuće čiji su zidovi napravljeni od drvenog skeleta s ispunom. Dijelom su od unizane daske, a dijelom od pletera

obliku i običaju, a na krčevinama nastajale kuće, počinjući da se grade poludaščare - polušperuše ili šperuše. To su kuće čiji su zidovi napravljeni od drvenog skeleta s ispunom. Dijelom su od unizane daske, a dijelom od pletera

obliku i običaju, a na krčevinama nastajale kuće, počinjući da se grade poludaščare - polušperuše ili šperuše. To su kuće čiji su zidovi napravljeni od drvenog skeleta s ispunom. Dijelom su od unizane daske, a dijelom od pletera

obliku i običaju, a na krčevinama nastajale kuće, počinjući da se grade poludaščare - polušperuše ili šperuše. To su kuće čiji su zidovi napravljeni od drvenog skeleta s ispunom. Dijelom su od unizane daske, a dijelom od pletera

obliku i običaju, a na krčevinama nastajale kuće, počinjući da se grade poludaščare - polušperuše ili šperuše. To su kuće čiji su zidovi napravljeni od drvenog skeleta s ispunom. Dijelom su od unizane daske, a dijelom od pletera

obliku i običaju, a na krčevinama nastajale kuće, počinjući da se grade poludaščare - polušperuše ili šperuše. To su kuće čiji su zidovi napravljeni od drvenog skeleta s ispunom. Dijelom su od unizane daske, a dijelom od pletera

obliku i običaju, a na krčevinama nastajale kuće, počinjući da se grade poludaščare - polušperuše ili šperuše. To su kuće čiji su zidovi napravljeni od drvenog skeleta s ispunom. Dijelom su od unizane daske, a dijelom od pletera

obliku i običaju, a na krčevinama nastajale kuće, počinjući da se grade poludaščare - polušperuše ili šperuše. To su kuće čiji su zidovi napravljeni od drvenog skeleta s ispunom. Dijelom su od unizane daske, a dijelom od pletera

obliku i običaju, a na krčevinama nastajale kuće, počinjući da se grade poludaščare - polušperuše ili šperuše. To su kuće čiji su zidovi napravljeni od drvenog skeleta s ispunom. Dijelom su od unizane daske, a dijelom od pletera

obliku i običaju, a na krčevinama nastajale kuće, počinjući da se grade poludaščare - polušperuše ili šperuše. To su kuće čiji su zidovi napravljeni od drvenog skeleta s ispunom. Dijelom su od unizane daske, a dijelom od pletera

obliku i običaju, a na krčevinama nastajale kuće, počinjući da se grade poludaščare - polušperuše ili šperuše. To su kuće čiji su zidovi napravljeni od drvenog skeleta s ispunom. Dijelom su od unizane daske, a dijelom od pletera

Bila je Olimpijada

USPJEŠAN NASTUP "ZRINSKOG"

*U generalnom plasmanu, HŠD "Zrinski" osvojio peto mjesto, sa 14 osvojenih medalja.
Najuspješniji karatisti.*

Ratne olimpijske igre BiH, Tuzla '93, ispunile su sva očekivanja, na radost organizatora i nesreću ne malog broja protivnika. Bio je to nesvakidašnji dokaz želja i mogućnosti jednog grada u ovu tešku vremena, dokaz da se može uhvatiti u koštač sa svim neugodnostima i iskušenjima vremena u kojem živimo. Očuvan je športski duh, rekao je u svom govoru na zatvaranju Olimpijade tuzlanski gradonačelnik Selim Bešlagić. Više od 50.000 gledatelja, promatrao je nadmetanja na igralištima Tušanj, Pašabunar, Mramor, Slavinići, u dvoranama "Mejdana", "Partizana" i drugima. Kulturni olimpijski program promatrao je 25.000 ljudi a na kraju je zabilježen i povoljan finansijski rezultat. Nakon podmirenja svih troškova, 2. korpusu je uplaćeno 30.000 DEM, čime su sve zlurade jadikovke o troškarenju državnih para, pale u vodu.

U ROI Tuzla '93, sudjelovalo je 1.650 natjecatelja u 156 ekipa, a natjecanja je pratiло 115 novinara iz 30 redakcija. Prehranu takmičara ROI osigurao je UNHCR, čime je protivnicima izbjegao posljednji adut.

Nogometna liga Okruga

Pauza do proljeća

Nogometno prvenstvo Okruga okončano je bez značajnijih iznenadenja. Prvo mjesto osvojila je tuzlanska "Sloboda" sa 29 bodova, a drugo "Lukavac" sa 27 bodova. Treća je banovička "Budućnost" sa 26 osvojenih bodova. Slijede "Gradina" iz Srebenika, i "Živinice". Nogometci "Zrinskog" su osvojili 6 mjesto sa 19 bodova. Posljednja je "Mladost" iz Puračica sa svega 7 bodova.

Za mnoge ekipe bio je to prvi javni nastup. U ukupnom poretku HŠD "Zrinski" pripalo je peto mjesto, sa 145 osvojenih medalja. Najviše su osvojili karatisti i to 7 medalja. Posebice zanimljiva bila je utakmica finala košarkaša između KK "Zrinski" i KK "Sloboda-DITA". "Zrinski" je ovu utakmicu izgubio i osvojio srebrenu medalju. Karatisti su u generalnom plasmanu također osvojili srebrenu medalju, ali i 6 pojedinačnih. Stonoteniseri su bili brončani, u konačnom, uz još jednu pojedinačnu medalju. Šahisti "Zrinskog" bili su najbolji i zaslужeno osvojili zlatnu medalju sa 31,5 poinom. Ni kuglaši nisu zaostajali. Njima je u konačnom plasmanu pripala srebrena medalja uz jednu pojedinačnu - zlatnu medalju.

Kao i svako natjecanje, i ROI su za mnoge bile samo test želja i mogućnosti, uz nezaobilazno geslo, važno je sudjelovati. Ratne olimpijske igre BiH, u potpunosti su opravdale svoj cilj. Uz želju da više nikada ne budu ratne.

Intermedij

D.O.O. SOLI

PROFIT

**DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU
ZA PROIZVODNJU, UNUTARNJU I VANJSKU TRGOVINU
"SOLI" TUZLA**

Ul. Mije Keroševića 26 75000 Tuzla
Tel. centrala: 075 213-222, 236-336, 232-221

**NAŠE ODLIKE SU:
ZNANJE, POSLOVNOST, SIGURNOST
NAŠA I VAŠA ORJENTACIJA U
BUDUĆNOST**